

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2017 рік

№08 (313)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Свято Української Незалежності крокує усією планетою. На цьому фото Віторіо Соротюк (другій справа) голова асоціації українських організацій Бразилії приїхав у Дніпро аби разом з нами розділити радість мати свою державу. Більше 600 тисяч українців в Бразилії нині так само святкують цей день. А ще не менше як 19 мільйонів у інших державах та на інших континентах. І тому Україна повстала на віки вічні!

УКРАЇНО, ти моя молитва...

Василь Симоненко

З
Б
І
Р
Н
И
К

ЦЕ МОЯ УКРАЇНА

Зацвітає калина,
Зеленіє ліщина,
Степом котиться
диво-луна,
Це моя Україна,
Це моя Батьківщина,
Що, як тато і мама, одна.

А. Камінчук

«БОРИСТЕН» – літературно-мистецький, публіцистичний та науково-популярний щомісячник

Шеф-редактор **Фідель СУХОНИС**
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
ІВАНЕНКО Валентин Васильович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, проректор, доктор історичних наук, професор.
СВІТЛЕНКО Сергій Іванович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан історичного факультету, доктор історичних наук, професор.
ШВИДЬКО Ганна Кирилівна – Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
УДОД Олександр Андрійович – завідувач відділу історіографії Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор.
ВАСИЛЕНКО Віталій Олександрович – Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
ПОПОВСЬКИЙ Анатолій Михайлович – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, професор кафедри мовної підготовки, доктор філологічних наук, професор.
ДЕМЧЕНКО Володимир Дмитрович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан факультету систем та засобів масової комунікації, доктор філологічних наук, професор.
ЗАВЕРТАЛЮК Нінель Іванівна – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук, професор.
ТРЕТЯК Олексій Анатолійович, завідувач кафедри політології, доктор політичних наук, доцент, Дніпровський національний університет ім. О.Гончара
КРИВОШЕІН Віталій Володимирович, завідувач кафедри соціології, доктор політичних наук, професор, Дніпровський національний університет ім. О.Гончара
СЕРГЄЄВ Вячеслав Сергійович, завідувач кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, доцент, Дніпровський національний університет ім. О.Гончара
ПОПОВА Ірина Степанівна, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, доктор філологічних наук, професор, Дніпровський національний університет ім. О.Гончара
ТОКОВЕНКО Олександр Сергійович Дніпровський національний університет ім. О.Гончара, декан факультету суспільних наук та міжнародних відносин, доктор філософських наук, професор
ТЕРЕЩЕНКО Алла Костянтинівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
СТЕПОВИК Дмитро Власович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
ГРИЦА Софія Йосипівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
НАЙДЕН Олександр Семенович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор культурології, професор.
КИТОВА Світлана Андріївна – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, професор кафедри української літератури, доктор культурології, професор.
ШЕЙКО Василь Миколайович – Харківський державний університет культури, ректор, доктор історичних наук (культурологія), професор.
КУЦІрина – коректор.

Представництва редакції:
Україна: Володимир Барна, вул.Банкова,2,01024, м.Київ, тел. 066-6243231
США: Bahriany Foundation, INC 19669 Villa Rosa Loop Fort Myers, FL., 33967 USA.
З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V.Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;
Канада: Mr. N.Vorotilenko, 9424 173 Str., Edmonton, AB., T5T3K8, Canada;
Румунія: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7, Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
Бразилія: Wira SELANSKI, Rua General Glicério, 400 apt. 701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brasil, Telefax: (00-55-21) 2557-5517;
Австралія: Mr. Fedir Habelko 5. Reserve C. T., Glenroy VIC. Australia - 3046 T.& Fax: 03.93061997;
Ізраїль: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18/1, Lod, Israel;
Польща: Jurii Hawryluk, skr. poczt. 55, 17-100 Bielsk Podlaski, Polska;
Кольпортер на США та Мексику: Ilarion Chejlyk 45 Mountain Ave. Warren, N.J. 07059
Франція: Madam Annie Daubenton, Paris, desproches@gmail.com

Редакція не відповідає за думки і факти, викладені авторами на сторінках щомісячника. Листується з читачами лише через журнал. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторам.
Редакція залишає за собою право скорочувати матеріали без згоди авторів.
Адреса журналу «Бористен»: вул.Телевізійна, 3
49010, Дніпро – 10, Україна
Телефони: (050) 340 - 28 - 27, (056) 713 - 52 - 58
e-mail: fidelisukhonis@gmail.com

 FACEBOOK.COM/BORYSTENINFO
BORYSTEN.COM.UA

 верстка/дизайн журналу
Засновники\видавці: Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім.О.Гончара, Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім.О.Гончара.

Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за №1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтвознавства та культурології.

“Слово редактора”

МОВОЮ СВІТЛИН

Зі святом, Україно!! Зі святом усіх, хто любить нашу землю і наш народ!! В такий день наші найперші слова привітання і подяки таким, як цей мужній чоловік. З Русланом Ковальовим ми росли на одній звичайній вулиці у Дніпрі, закінчили одну й ту ж СШ № 15. Лише він на 14 років молодший. Через те й не пригадую його у своїй молодості. А познайомила нас війна. Бо у 2014 році, коли звірі з півночі посунили на рідну землю, він пішов у військкомат, став добровольцем. Нині Руслан - один з лідерів легендарного полку Дніпро - 1. Слава Україні! Героям слава!
Фідель Сухоніс,
редактор журналу “Бористен”

ЗМІСТ

- Стор 1 Мовою світлин
 Стор 2 - 4 АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА ФУНДАЦІЯ – ПРИКЛАД РЕАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ В БОРОТБІ ЗА НАШУ І ВАШУ СВОБОДУ
 Стор 5 Котячі замальовки
 Стор 6-7 «Християнська сторінка»
 Стор 8-9 ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ
 Стор 10 – 12 Повторне звернення Координаційної ради до керівництва держави
 Стор 13-14 ТРИ РОКИ ПО ТОМУ...
 Стор 15 Кирпале Аліна: «Кожна людина на Землі потрібна, кожна має своє якесь завдання. Головне не забувати, що кожний з нас є складовою ціпочкою всього що нас оточує»
 Стор 16 З редакційної пошти
 Стор 17 ЯК УКРАЇНЦІ ОБИРАЛИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. 10 ЦІКАВИХ ФАКТІВ
 Стор 18 Казочка про гумові чобітки
 Стор 19 - 23 СЛОВО ПРО НАПІВДОКУМЕНТАЛЬНУ ПОВІСТЬ МИРОСЛАВА ТРУХАНА
 Стор 24-28 Чи існують на війні атеїсти?..
 Стор 29 Дніпровський ЦУМ: як створювали всім відомий універмаг
 Стор 30-34 Рецензія на історико-філософсько-фантастичний роман-есе у віршах Олеси Омельченко «Дивограй»
 Стор 35-36 Поетичним рядком

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті
borysten.com.ua

«З майбутньої книги «Медики АТО»

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА ФУНДАЦІЯ - ПРИКЛАД РЕАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ В БОРОТБІ ЗА НАШУ І ВАШУ СВОБОДУ

Аби допомогти українцям виграти в неоголошеній війні, яку веде Росія проти України, активізувався масштабний волонтерський рух не лише в нашій державі, але й далеко за її межами. Українські патріоти з Європи, Америки та Австралії підтримують Україну. Ця допомога здійснюється у різний спосіб. З огляду на тематику збірника «Медики АТО», бодай, побіжно хочу ознайомити читачів з підтримкою нашої діаспори у справі лікування та медичного забезпечення захисників України. А нижче розказати про добродійців у цій справі, котрих мав приємність пізнати особисто. Після трагічних подій лютого 2014 року з об'єднання «Євромайдан – Франція» виділилась Медична й Благодійна Асоціація, АМС-FU. В основному, відправляли обладнання для шпиталів, які знаходяться поблизу зони бойових дій. Окрім цього, була передана значна кількість гомеостатичного препарату «Celox» для військових та бійців добровольчих батальйонів. Передавалися автомобілі швидкої допомоги. Сідней – одне з найвіддаленіших міст від України, оскільки відстань до Києва сягає 15 тисяч кілометрів. Проте патріотизм до країни не вимірюється відстанню, мовою, громадянством, і це доводить Оксана Кріс з Австралії. Благодійний фонд «Smiling International» Оксана Кріс заснувала напередодні дня Незалежності України. Головна мета фонду – допомогти Україні в боротьбі з російською агресією. За словами Оксани, протягом 5 місяців існування Фонду вдалося зібрати й переказати в Україну близько 15,5 тисяч доларів. У Союзі українських організацій в Австралії відповідають: «На сьогоднішній день таких як Оксана Кріс дуже багато в країні кенгуру. Загальна кількість українців що так чи інакше здійснюють волонтерство близько 35 тисяч чоловік». На найвищому рівні цю діяльність координує Світовий конгрес українців (СКУ), а також Злучений Український Американський Допомоговий Комітет в США (ЗУАДК) та Суспільна Служба Українців Канади. Реципієнтами допомоги є державні військові та медичні установи (Міноборона, Штаб ЗСУ, Прикордонна служба, госпіталі тощо), добровольчі батальйони, волонтерські організації в Україні, переселенці з окупованих територій та зони АТО, окремі сім'ї (наприклад, загиблих та поранених в АТО) чи особи (бійці). Під егідою СКУ успішно діє фонд «Patriot Defense». Лише до листопада 2014 р. фонд передав українським військовим 10 тис. покращених індивідуальних медичних аптечек та провів медичну підготовку 12 тис. бійців з допомогою

інструкторів НАТО. У 2014 р. бюджет цього проекту склав \$1,3 млн., причому половину цих грошей збрала УД в США. ЗУАДК, створений для допомоги українським біженцям після Другої світової війни, виступив з ініціативою «усиновити» поранених українських вояків – за посередництва організації оплатити медичне спорядження, ліки, одяг, харчі та інші потрібні речі для конкретного військового (25 доларів на місяць або 300 доларів на рік). Закупівлею медичного обладнання для лікування поранених бійців займається ініціатива «Support Hospitals in Ukraine». За весь період проведення АТО найбільшим гуманітарним вантажем наразі є 7-тонний вантаж з Канади із теплим одягом та медичним обладнанням, доправлений до Одеси в перші дні 2015 р. Прикметно, що українська діаспора США і Канади, де волонтерство має досить тривалу традицію і є поширеною формою суспільної активності, сама, поза згаданими установами, організовується для волонтерської підтримки України. Більшість акцій полягає у зборі коштів і гуманітарної допомоги. Зокрема, згадана вище організація «Разом» у ході всеамериканської акції «Той Драйв» протягом жовтня 2014 р. збрала понад 400 контейнерів речей для родин військових та біженців із зони АТО. Часто допомога військовим та переселенцям поєднується. Так українці Канади передала автомобілі-позашляховики для формування Першого медичного добровольчого батальйону, вцент заповнені гуманітарною допомогою для біженців. До волонтерства охоче залучаються цілі українські громади міст США і Канади – купують і передають в Україну реанімобілі, броньовані джипи, тонни

Фото на згадку в гостинному домі Бориса Легети у Детройті. Зліва направо: доктор Борис Легета, член СУА пані Лідія Таращук, автор допису, член СУА пані Маруся Зарицька.

військового одягу та гуманітарних товарів. Наприклад, громада м. Олбані (США) з березня по листопад 2014 р. збрала \$15 тис. на медичні засоби для військових та організувала навчання щодо їх використання. Активним учасником волонтерського руху стала Церква. Зокрема, греко-католицька церква св. Йосифа в Чикаго збрала \$25 тис. для допомоги українським військовим. Доволі поширеним явищем стала волонтерська допомога від конкретних осіб. Вона різниться за розміром – від 6 коробок термошкарпеток для військових вартістю \$1 тис. від Михайла Калиміна з Торонто до 120 контейнерів медичного устаткування та багато-функціональних медичних ліжок від лікаря з Чикаго Галини Бориславської. Часто волонтерський актив української діаспори вдається до оригінальних способів залучення молоді до допомоги Україні. Це – різноманітні онлайн аукціони, благодійні заходи за участі «Міс-Українська діаспора», всеамериканська акція «Купуй українське» тощо. Наприклад, у США «Разом» запровадила «моду» серед української діаспори замість подарунка до дня народження дарувати речі для українських військових на передовій (найпопулярнішими подарунками стали каски та інші засоби захисту). Волонтерська діяльність української діаспори, спрямована на медичну допомогу захисникам Батьківщини, відбувається на кількох рівнях – робота спеціальних організацій, церков, ситуативні волонтерські акції на місцевому рівні, приватна ініціатива. Та особливо зворушливо, коли за справу беруться професіонали, фахівці медицини в країнах Заходу. З однією із таких організацій мені пощастило познайомитися особисто. Це Американсько-Українська медична фундація (АУМФ) – громадська благодійна установа, яка має посвідку від Податкової Служби про звільнення від податку. Фундація була заснована у травні 1996 року у штаті Мічіган в США. З початком війни на Донбасі АУМФ активно долучилася в справі медичної допомоги українському війську. І однією з перших ластівок було видання українського перекладу англomовного спеціалізованого підручника «Невідкладна військова хірургія». Презентувати її до Дніпра влітку 2015 року привіз віцепрезидент АУМФ доктор Борис Легета. Саме той Борис Легета з яким мені довелося записатися у вже не близькому 2006 році в американському штаті Мічіган. Тоді мене познайомила з доктором Борисом Легетою мила жінка, член Союзу Українок Америки пані Лідія Тарашук. Жертвна і працелюбна активістка української жіночої організації в США дуже приязно охарактеризувала Бориса. Пригадую спочатку він справив на мене враження рафінованого аристократа. Зовнішність цієї людини примушували зробити

такий висновок. Інтелігентна борідка, витончені риси обличчя, струнка постава. Та не минуло і години перебування в гостинному домі Бориса як стало відчутно що шляхетна зовнішність аж ніяк не заважає відкритості, доступності та веселій вдачі цього чоловіка. Ми з легкістю перейшли на «ти» і з тієї пори я завжди відчував що у далекому Детройті маю гарного знайомого. І ось приємна нагода зустрітися з Борисом вже в Дніпрі влітку 2015 року, коли він приїхав передати колегам, виданий засобами АУМФ примірники українського перекладу англomовного спеціалізованого видання «Невідкладна військова хірургія». Це збірник передових принципів і практик воєннопольової хірургії, які сьогодні використовують військові хірурги США. «Невідкладна військова хірургія» докладно описує діагностику та способи лікування травм різних систем та анатомічних ділянок людського організму, отриманих під час військових дій. І ця праця безсумнівно допомогла і ще допоможе врятувати не одне життя наших бійців-патріотів. Добре запам'ятався перебіг презентації цієї книги в Дніпропетровській обласній лікарні імені Мечникова. Борис, незважаючи на літню спеку, одягнутий в костюм з краваткою доброю українською мовою розповідав присутнім про підготовлену ним та його колегами працю. В залі були здебільшого медики. Та промова Бориса перейшла межі фахової доповіді. Бо присутність у розтерзаній північними варварами України нашого земляка з США несла великий символізм. Символізм того що ми не одинокі у своїй борні за волю, що з нами увесь гуманістичний і цивілізований світ і що ненажерлива і кривава Росія неодмінно захлинеться у своїй спробі знову повернути нас у своє смердюче, холодне та голодне стійло-імперію.

Борис Легета разом з керівником волонтерської організації «Щит Дніпро» під час відвідин України в 2015 році.

Не можна не згадати ще про одну працю, котру підготували колеги Бориса Легети з Українсько-Американської медичної Фундації: спеціалізований підручник "Охорона Психічного Здоров'я в Умовах Війни". Цей вичерпний збірник розглядає з усіх точок зору питання охорони психічного здоров'я військовослужбовців: стресовий розлад, боротьба з бойовим напруженням, підготовка для підвищення стійкості та інші профілактичні заходи, пригнічений стан, з а п о б і г а н н я самогубствам, зловживання алкоголем або наркотиками тощо. Військова агресія з боку Росії в Криму й на сході України триває. Українські військові та цивільні гинуть і зазнають фізичних та психологічних травм. Враховуючи нагальні потреби, АУМФ отримала від американського уряду дозвіл на переклад та видання українською мовою підручника "Охорона Психічного Здоров'я Військовослужбовців". Публікація цього посібника допоможе українським лікарям та психологам із втіленням сучасних західних стандартів із психологічної реабілітації військових.

На фото: Боець котрого понівечили російські звірі у Мар'їнці вижив завдяки волі та відданості й великому професіоналізму наших лікарів. Зліва невтомний головлікар Сергій Риженко, справа Борис Легета під час відвідин Дніпропетровської обласної лікарні імені Мечникова.

На жаль, окрім президента АУМФ Любомира Яхницького та зрозуміло Бориса Легети мені не випадало завітати з рештою членів цієї подвижницькою організації. А головне про відданих і жертвних друзів нашої країни повинні більше знати в Україні. А тому знову ж таки з допомогою невтомного Бориса ми звернулися до активістів АУМФ з проханням надати відповіді на декілька для усіх однакових запитань. І в такий спосіб, бодай, коротко розповісти про людей, які жертвують свій власний

час, сили та фінанси заради Перемоги України.

1. Розкажіть, будь ласка, про себе. Родина, робота, захоплення. Що любите і що зневажаєте?
2. Чому стали членом АУМФ?
3. Які ще проекти слід підготувати АУМФ для більш дієвої допомоги Україні?
4. Як діаспора може доносити правду про події в Україні протидіючи російській пропаганді у західному світі?
5. Яким Ви бачите майбутнє України?

Діяльність АУМФ носить абсолютно реальний, дієвий характер. Книги підготовлені та видані українськими патріотами медиками з США допомагають нашим бійцям захищати Україну на передовій.

Фідель Сухоніс

American Ukrainian Medical Foundation

AUMF - American Ukrainian Medical Foundation - is a public charity, which holds 501(c)(3) tax exemption from the Internal Revenue Service. All donations are fully tax-deductible. Donors will receive a letter from us confirming their donation and including our Employer Identification Number (EIN) for tax purposes.

DONATE TODAY

at <http://www.aumf.net>

"Ukrainian Lives Matter" support AUMF

You can contribute to our mission of improving healthcare in Ukraine, and the war ravaged Donbass by continuing to provide Ukrainian language translations of leading Western medical texts. Your fully tax-deductible contribution will help fund the administrative, translation and printing costs of current and future projects involving military medicine textbooks. These texts are made available free of charge at the AUMF website <http://www.aumf.net/> to physicians and other health care workers alike. For each \$10 you donate, we are able to translate one full page into the Ukrainian language. Your contributions will promote improved public health by introducing the highest standards of healthcare for the Ukrainian people.

Website: www.aumf.net
 Email: foundation@aumf.net
<https://www.facebook.com/aumf.net>
 P.O. Box 81397, Rochester, MI 48308-1397 USA

Котячі замальовки

Запізнався з котячею династією. Найстарша бабуся 8 років втратила цього літа око. Попри каліцтво вона все одно домінує серед своїх нащадків. Її доня смугаста кішечка навесні серед інших кошенят привела котика Цигана. Нині він хлопець хоч куди. Днями впіймав чи то гадюку, чи то вужа і як справжній лев здолав ворога. А в липні доня одноокої бабці смугаста кішка народила ще двох. Одне і сидить на плечі пана Голіка господаря усього цього котячого царства.... (Фідель Сухоніс, фото автора)

Наші люди завжди шанобливо ставилися до усього живого. Пані Євдокія мати Миколи Гаржі з дитинства привчила його любові до свійських звірят. І вже дорослим він знає мамину науку..

Тварини Біблії

Для тих, хто хоче всебічно вичити Біблію, буде цікавою тема бесіди – тварини і птахи в Біблії. І першою істотою, що з'являється в Старому Завіті, є змії, який був спокусником Єви і привів прабатьків людей до гріхопадіння та вигнання з раю. Читаємо з Книги буття (3:1-5): «Змії був хитріший над усю звірину, яку Господь Бог учинив. І сказав змії до жінки: Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю? І сказала жінка змієві: З плодів дерева раю ми можемо їсти, тільки плодів дерева, що в середині раю, сказав Бог, не їжте їх і не торкайтеся до них, щоб вам не померти. І сказав змії до жінки: ні, не помрете, але знає Бог, що в день, в який ви їсти, ваші очі ваші, і ви будете, як боги, знаючи добро і зло». Далі йде провіщення Боже про прихід Месії, але ми будемо вести мову лише про тварин, згаданих у Біблії. Такою була ослиця пророка Валаама, на якій він їхав до царя Моава Балака, щоб проклясти ізраїльтян. Читаємо з Книги чисел (22:23-33): «І побачила ослиця Господнього Ангола, що стоїть на дорозі з оголеним мечем у руці, і збочила ослиця з дороги, і пішла полем, а Валаам ударив ослицю, щоб збочила на дорогу. І став Ангол Господній на стежці виноградників, де з одного боку стіна і з іншого боку стіна. Ослиця, побачивши ангела Господнього, притулилася до стіни і притиснула до стіни Валаамову ногу, і він знову став бити її. Ангел Господній знов перейшов, і став у тісному місці, де нема дороги збочити ні праворуч, ні ліворуч. Ослиця, побачивши Ангела Господнього, лягла під Валаама. І запалився гнів Валаама, і він ударив ослицю кием. І відкрив Господь уста ослиці, і сказала вона до Валаама: Що я зробила тобі,

що ти б'єш мене ось уже третій раз? Валаам сказав ослиці: за те, що ти посварилася з мене; якби в мене в руці був меч, то тепер я забив би тебе. І сказала ослиця до Валаама: Чи не я то твоя ослиця, на якій ти їздив спочатку до цього дня? чи мала я звичку так чинити з тобою? Він сказав: ні. І відкрив Господь очі Валаама, і побачив він Господнього Ангола, стоїть на дорозі з оголеним мечем у руці, і схилився він, і впав на обличчя своє. І сказав йому Ангел Господній: Нащо ти вдарив ослицю свою оце тричі? Я вийшов, щоб перешкодити тобі, оскільки шлях твій не правий переді Мною, і ослиця, побачивши мене, збочила від Мене ось уже три рази, якщо б вона не збочила була перед лицем моїм, то тепер я й забив би тебе, а її залишив би живою». Треба сказати, що у Біблії згадуються істоти, ідентифікація яких утруднена або неможлива при сучасному рівні розвитку науки. Використовувані перекладачами слова, що позначають цих тварин, іноді збігаються з назвами міфічних істот (дракони, єдинороги тощо). Наприклад – бегемот. Це ім'я було присвоєно відомому нині під цим ім'ям ссавцю в XIX столітті. Або дракони. У Псалтирі Єгипет образно названий «землею драконів» (43:20). У Старому Завіті, в Книзі Даниїла є розповідь про те, як у Вавилоні він умертвив «дракона» в храмі (Дан. 14:23-28). Найчастіше дракон згадується в книзі Одкровення Івана Богослова. А ще є єдинорог для опису швидкості дії Бога. Написано: «Бог вивів їх з Єгипту, швидкість єдинорога у Нього» (4М. 23:22). Це ж слово перекладається і як дикий буйвіл. У Книзі Йова (40:20-41:26, 7:12) є морське чудовисько

Левіафан. Але повернемося до звичних істот. Пригадаймо 10 кар єгипетських - нашестя жаб, мошки, диких звірів, сарани. Або вбивство 42 дітей двома ведмедицями. У другій Книзі царів написано: «І пішов він звідти до Бет-Ел. Коли він ішов дорогою, малі діти вийшли з міста і насміхалися над ним і говорили йому: «Ходи, лисий! Ходи, лисий!» Він оглянувся і побачив їх і прокляв їх ім'ям Господнім. І вийшли дві ведмедиці з лісу, і розірвали з них 42 дитини» (2:23-24). У Біблії згадуються птахи, які служили джерелом їжі (пригадуєте, на них полював Ісав), хоча деякі види птахів були заборонені до споживання. Також птахів приносили в жертву. Нерідко птахи відіграють символічну роль. Наприклад, горобець. Написано у Євангелії від Луки (12:6-7): «Але навіть волосся вам на голові пороховане все. Не бійтесь: вартніші ви за багатьох горобців! Чи ж не п'ять горобців продають за два гроші? Та проте перед Богом із них ні один не забутий. І на землю із них ні один не впаде без волі Отця вашого». Ворон чи ворона є у Книзі пророка Софронії (2:14): «І будуть лежати серед неї стада, усяка польова звірина, і пелікан, і їжак будуть ночувати на мистецьких прикрасах її, сова буде кричати в вікні, на порозі ворона, бо віддерто кедрину його». Це є у Ісаї (34:11): «І посяде його пелікан та їжак, і перебуватимуть в ньому сова та ворона, і над ним Він розтягне мірильного шнура спустошення та виска знищення». Але ворон міг бути й символом краси. Псалом 5:11: «Голова його щирее золото, його кучері пальмове віття, чорні, як ворон». Проте найчастіше в Біблії згадані голуби. У Євангелії від Івана (2:14, 16):

«І знайшов Він, що продавали у храмі волів, і овець, і голубів, та сиділи міняльники. І сказав продавцям голубів: Заберіть оце звідси, і не робіть із дому Отця Мого дому торгового!». Також у цьому ж Євангелії: «І свідчив Іван, промовляючи: Бачив я Духа, що сходить, як голуб, із неба, та зостався на Ньому». Або в Луки (3:22): «і Дух Святий злинув на Нього в тілесному вигляді, як голуб, і голос із неба почувся, що мовив: Ти Син Мій Улюблений, що Я вподобав Тебе!». Про ці події писали також євангелисти Марко і Матвій. А ще Матвій передав слова Ісуса до учнів (10:16): «Оце посилаю Я вас, як овець між вовки. Будьте ж мудрі, як змії, і невинні, як голубки». Пророки теж часто зверталися до образу голубів. Наум (2:8): «І постановлено: буде оголена, відведеться в полон, а рабині її голоситимуть, мов та голубки, що воркують на персах своїх». Осія (11:11): «Вони прийдуть в тремтінні, як птах із Єгипту, і як голуб із краю Ашшура, і Я посаджу їх по їхніх домах, говорять Господь». Єзекиїль (7:16): «І врятовані з них повтікають, і будуть на горах, немов голуби із долин, всі будуть стогнати, кожен за гріх свій». У Ісаї часто зустрічаються голуби. «Хто вони, що летять, як та хмара, і немов голуби до своїх голубників?» (60:8), «Усі ми ревемо, як ведмеді, і мов голуби ті постійно воркочемо, чекаємо права й немає, спасіння й від нас віддалилось воно» (59:11), «Пищу я, мов ластівка чи журавель, воркочу, мов той голуб; заниділи очі

мої, визираючи до високости... Господи, причавлений я, поручися за мене!» (38:14). З голубкою порівнюють кохану. Це у Пісні пісень: «Та єдина вона ця голубка моя, моя чиста! У неньки своєї вона одиначка, обрана вона у своєї родительки! Як бачили дочки Сіону її, то щасливою звали її, цариці й наложниці то вихваляли її». Або ще – про коханого: «Його очі немов голубки над джерелами водними, у молоці повимивані, що над повним струмком посідали!». Далі: «Яка ти прекрасна, моя ти подруженько, яка ти хороша! Твої оченятка, немов ті голубки, глядять з-за серпанку твого! Твої коси немов стадо кіз, що хвилями сходять з гори Гілеадської!». Також: «Голубко моя у розщилинах скельних, у бескіднім сховку, дай побачити мені твоє личко, дай почути мені голосок твій, бо голос твій милий, а личко твоє уродливе!». Можна навести ще ряд цитат з цієї книги, але краще прочитати її усім закоханим. Проте голубів та горлиць приносили як жертву. Про це багато разів згадано у п'ятикнижжі Мойсейовім. Ось приклад: «А коли рука її не спроможеться на ягня, то візьме вона дві горлиці або двоє голубенят, одне на цілопалення й одне на жертву за гріх, й очистить її священник, і вона стане чиста». Також Ной скористався у ковчезі голубкою. Написано (1 М. 8:8-12): «І послав він від себе голубку, щоб побачити, чи не спала вода з-над землі. Та не знайшла та голубка місця спочинку для стопи своєї ноги, і вернулась до нього до ковчегу, бо стояла

вода на поверхні всієї землі. вистромив руку, і взяв він її та й до себе в ковчег упустив її. І він зачекав іще других сім день, і знову з ковчегу голубку послав. І голубка вернулась до нього вечірнього часу, і ось у неї в дзьобку лист оливковий зірваний. І довідався Ной, що спала вода з-над землі. І він зачекав іще других сім день, голубку послав. І вже більше до нього вона не вернулась». Згадок про птахів у Біблії багато. Це Гриф, Ібіс, Шуліка, Кречет, Ластівка (4 згадки), Лебідь, Орел, Павич, Пелікан, Квак, Сова, Страус, Оуд, Пугач, Чапля, Чайка, Яструб. А тепер звірі - Бик (4 згадки), Буйвіл, Ведмідь, Верблюд (6 згадок), Вівця (8 згадок), Вовк, Жаба, Заєць (у біблійних установленнях щодо дозволених для споживання тварин сказано, що не можна їсти "зайця, бо він жує жуйку, та копит не має, нечистий він для вас" 3 М. 11:6), Кінь, коза, корова, леопард, лисиця, мавпа, риби і собаки, слон у Біблії не згадується слон як тварина, але згадується слонова кістка, тритон, ящірка. Ми ще не згадали летючу мишу – кажана. Написано в Книзі Левіт (11:19): «Не будете їсти і бусла, чаплі за родом її, і нетопира». Оцей нетопир – це кажан. Біблія не є підручником зоології і живі істоти у ній найчастіше служать символами для кращого пояснення суті справи. Читайте наше Святе Писання і збагачайтеся його мудрістю для керівництва у вашому житті.

Для того, щоб поповнити знання Біблії, почути відповіді з питання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіо програму «Відвертість», яка виходить в ефір з Києва, щонеділі о 19:40, на першій програмі Українського радіо

“Рубрика Миколи Дупляка”

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Завідувач лабораторії чи завідувач лабораторією? Українські письменники

широко вживають першу форму, напр.: “Останні десять років Кость Григорович працював завідувачем міського пункту швидкої медичної допомоги” (Ю. Гончар). Форма “завідуючий лабораторією” -- повна калька російської дієприкметникової конструкції “заведующий лабораторией”. Перевагу слід надавати першій формі як суґубо українській, де іменник з суфіксом -ач, що позначає професію, заняття чи посаду, керує іменником у родовому відмінку. *Богатир чи багатир?* Ці іменники пароніми, що розрізняються щодо звучання кореневими голосними “о” і “а”. Їхня семантика різна. Богатир, -ря – іменник, що позначає оспіваного в народній творчості героя з надзвичайною силою і відвагою. Багатир, -ря – іменник розмовного реґістру, що позначає багату людину, багатія.

Живопис чи малярство? Прикметник живописний і прислівник живописно, що походять від іменника живопис, майже витиснули на сторінках періодичних і неперіодичних видань давно відомі українські слова малярство, малярський, мальовничий, мальовничо, напр.: “Випускники живописного (?) факультету захищають нині свої дипломні роботи”. Слово живопис трапляється в українській мові, але є й інше слово з цим же значенням -- малярство, напр.: “Вчусь малярства, змалюю ту красу, що в небі” (І. Нечуй - Левицький); є й слово маляр, що становить синонім до слова художник, напр.: “Великий італійський маляр Рафаель” (Словник А. Кримського). Є й похідний прикметник малярський, напр.: “Сошенко залучив Тараса до малярської школи” (І. Нечуй-Левицький). Не слід забувати про прислівник мальовничо (мальовниче), напр.: “Країсеїхустки мальовниче спадали на спину й на плечі” (А. Кримський). Не треба забувати й слів живописання, напр.: “Історичним живописанням вони не вдовольняються” (П. Куліш). Обминанням слів малярство, малярський, мальовничий та мальовничо збіднюємо нашу мову.

Здібний, здатний чи зугарний? Наведені слова незовсім тотожні. Іменник здібність (який виник від прикметника здібний), означає наявність якогось таланту, розумових властивостей чи

нахил до якогось уміння, напр.: “Софія виявила неабиякі здібності (А. Шиян). Прикметник здібний вказує на наявність у людини певних природжених властивостей, напр.: “Здібний як віл до корита” (М. Номис). Іменник здатність (похідний від прикметника здатний) означає набуту властивість чи підхожість людини або речі до чогось, напр.: “Не кожен має здатність так прислужуватись, як він” (із живих уст). Прикметник здатний прикладають до людини, що набула в житті певних властивостей, а не народилася з ними, напр.: “Він на таке не здатний” (із живих уст). Близьким до здатний є прикметник зугарний, напр.: “А ми доженемо. – Зугарні!” (П. Мирний). Отож, треба казати: “Ця людина визначається неабиякими технічними здібностями”, -- а не здатностями; “Він здатний таке сказати”, -- а не здібний. *Яке ж задоволення?* На рекламному оголошенні читаємо: “Приходьте і ви одержите істинне задоволення”. На жаль, прочитавши таке, у мене не було задоволення. У цьому заклик аж дві лексично-семантичні кальки з російської мови. Повноцінний український відповідник такий: “Приходьте – і Ви дістанете (матимете) справжнє задоволення”.

Деякі хибні слова і вислови, що засмічують нашу мову:

“торгуючі організації” замість “торговельні організації”;
 “накладна плата” замість “післяплата”;
 “ціни найнижчі з існуючих” замість “ціни найнижчі з наявних тепер (з теперішніх)”;
 “один з висупаючих” замість “один із промовців”;
 “переважаюча частина” замість “переважна частина”;
 “всепоглинаючий гріх” замість “всепоглинний (всепоглинальний) гріх”;
 “читаюча громадськість” замість “читацька громадськість”;
 “постійно діюча виставка” замість “постійна виставка”;
 “багаточисленний” замість “численний”;
 “хінді” замість “гінді” (мова);
 “хомо сапієнс” замість “гомо сапієнс”;
 “здавати екзамени” замість “складати іспити (екзамени)”;
 “оцінки по предметах” замість “оцінки з предметів”;
 “працюють по обраних спеціальностях” замість “працюють за обраними спеціальностями”;

“звертатся за адресою” замість “звертатися (писати, надсилати) на адресу”;
 “подавляючий” замість “переважний”;
 “коляборація” замість “співпраця”;
 “святочний привіт” замість “святоче вітання”;
 “огірчення” замість “гіркота”;
 “намічений” замість “накреслений”;
 “з бігом п’яти років” замість “протягом” або (рідше) “упродовж п’яти років”;
 “артфестиваль” замість “мистецький фестиваль”;
 “автор перекладів на англійську мову” замість “автор перекладів англійською мовою”;
 “бігство” замість “втеча”;
 “біблейський” замість “біблійний”;
 “безпомічний” замість “безпорадний”;
 “бажання співпадають” замість “бажання збігаються”;
 “Беларусь” замість “Білорусь”.

УВАГА!
ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ!

*Учітьсь, читайте,
 і чужому навчайтесь,
 й свого не цурайтесь.*

Ще раз про графу "національність"

Повторне звернення Координаційної ради до керівництва держави

*Я українець вірою і кров'ю,
Моє коріння тут, у цій землі.
Вона моєю живиться любов'ю,
А я страждаю болями її...
(Анатолій Матвійчук)*

**ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ П. ПОРОШЕНКУ,
ГОЛОВІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
В. ГРОЙСМАНУ, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРУ
УКРАЇНИ А. ЯЦЕНЮКУ, НАРОДНИМ
ДЕПУТАТАМ УКРАЇНИ
ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ (повторне)**

«Про повернення громадянам України вкраденого владою права мати запис своєї національності у державних реєстраційних документах» ПАНОВЕ ПРЕЗИДЕНТЕ, ПРЕМ'ЄР - МІНІСТРЕ, ГОЛОВО ВЕРХОВНОЇ РАДИ, НАРОДНІ ДЕПУТАТИ УКРАЇНИ! 9-го червня 2015 року на зборах уповноважених представників понад 20-ти політичних та громадських організацій, які відбулися в Будинку офіцерів Збройних Сил України м. Києва під головуванням Героя України, генерал-лейтенанта, заступника голови Спілки офіцерів України Григорія Омельченка, створено Координаційну раду громадського руху «УКРАЇНЦІ – ЕТНІЧНА НАЦІЯ», яка поставила за мету відновлення графи «національність» в державних реєстраційних документах (в паспорті, свідоцтві про народження, свідоцтві про шлюб, та інших). До громадської ініціативи долучилися: Спілка офіцерів України, Народний Рух України, Конгрес Українських Націоналістів, УНСО, Українська партія, Українське козацтво, ВУТ «Просвіта»... До Координаційної ради можуть долучитись всі бажаючі (шляхом повідомлення) політичні та громадські організації, а також громадяни України, які поділяють мету й цілі громадського руху «УКРАЇНЦІ – ЕТНІЧНА НАЦІЯ». До співпраці запрошені представники національних меншин, національно-культурних товариств, які проживають в Україні та опікуються збереженням своєї національної (етнічної) самобутності, культури, мови, національних звичаїв, традицій, а також громадян України, які піклуються збереженням своєї національної ідентичності. Координаційна Рада «УКРАЇНЦІ – ЕТНІЧНА НАЦІЯ» прийняла звернення до Українського народу і до вас (звернення додається). Нагадую, що у грудні 2014 року вам було направлено звернення ХХІІІ з'їзду Спілки офіцерів України з проханням відновити графу «національність» у державних реєстраційних

документах, яка у незаконний спосіб була ліквідована Януковичем і Азаровим. Проте, до цього часу ви цього не зробили, чим грубо порушуєте принцип верховенства права, закріпленого в Конституції України та право громадян ідентифікувати себе за національною приналежністю.

Керівництво Кабінету міністрів (А.Яценюк) і Верховної Ради (В.Гройсман) на звернення українських офіцерів відповіло формальною відпискою, як і їх «попереднікі».

А від Вас, пане Президенте і Верховний Головнокомандувачу та Вашої Адміністрації взагалі не надійшло ніякої відповіді на звернення офіцерів.

Янукович і Азаров також ігнорували (як зараз ігноруєте і ви) законні і справедливі вимоги українців, в тому числі й мати свою споконвічну Богом дану національність в державних реєстраційних документах, як це мають всі народи світу. Чим це завершилося для них та їхнього оточення – загальновідомо.

Не забувайте пророчі слова: «Правда об'єднує і веде до миру, брехня роз'єднує і веде до війни...»

Панове керманічі, не ганьбїть і не принижуйте Українську націю!

Пам'ятайте, що ціною життів Національних Героїв Небесної Сотні ви отримали владу і знаходитеся до цього часу при владі, дякуючи кращим синам і донькам України, які захищають Батьківщину від російського агресора на чолі з Путіним в неоголошеній війні, яку Ви, пане Президенте називаєте «вітчизняною».

Серед загиблих Небесної Сотні під час Революції Гідності та військовослужбовців, правоохоронців і добровольців, які віддали своє життя за Україну на Східному фронті понад 86% - це українці за національністю.

За дорученням Координаційної ради – представників УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ наполягаю розглянути наше звернення і в рамках повноважень, наданих вам Українським Народом, вжити невідкладних заходів для відновлення права українців та представників національних меншин мати свою, успадковану від дідів-прадідів національність, яка повинна зазначатись в державних реєстраційних документах. **Про результати розгляду звернення прошу повідомити мене за адресою: 01021 м. Київ, вул. Михайла Грушевського 30/1, кім. 325**

**ГОЛОВА КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ,
ГЕРОЙ УКРАЇНИ, НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ
УКРАЇНИ ІІ-ІІІ СКЛ.
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ
ГРИГОРІЙ ОМЕЛЬЧЕНКО**

«З редакційної пошти»

Дніпровські пороги – багатство України!

Підвищені споживчі потреби людства сьогодні призводять до загибелі як природи, так і всього живого на планеті. Одна справа, коли на початку свого розвитку людина тільки починала освоювати природу і мало знала про неї, інша - коли на сьогодні людство володіє достатньою інформацією для того, щоб не займатися руйнуванням.

Говорити про бездумно підвищеному споживанні ми не будемо. Увагу ми пропонуємо приділити природовідповідному розвитку.

Україна являє собою унікальний природний комплекс, якому на сьогодні завдано дуже значної шкоди. Басейн річки Дніпро в цьому комплексі займає одне з перших місць. Не відновивши природовідповідність басейну річки Дніпро, розглядати в подальшому розвиток відновлення екології України неможливе.

Дніпровські пороги - це підоснова основи найдавнішого на землі гірського хребта. У ньому поклади родовищ заліза, марганцю та інших копалин, які тягнуться до Курської магнітної аномалії. Потім вони йдуть на глибину і піднімаються в районі м. Комсомольськ, де починаються виходи граніту, по суті, початок порогів, а потім знову йдуть на глибину. Це ті копалини, які накопичилися в теплому морі вздовж берегів первинного материка, так ще і захищеного прибережним гірським хребтом.

Відроги Придніпровської височини - кристалічні гряди виходять в Дніпро великою кількістю каменів і скель перегороджують його. Чим ширша гряда, тим довший поріг, чим вона вища, тим крутіший схил, а отже, більш швидкий і більш бурхливий потік води.

Спадаючи з гряди великою масою, вода розмиває породи, поглиблює русло. Так утворюється різниця в рівні води перед грядою і після неї і крутий спад води, де вона проходить з величезною швидкістю, з шумом і ревом, пробиваючись між камінням і скелями,

розбиваючись в бризки і водяний пил.

Використання природного перемішування, бурління води на Дніпровських порогах в наш час і, особливо для майбутніх поколінь українців, на нашу думку, набуває принципового значення. Про це і піде мова далі.

Перший письмовий опис пониззя Дніпра ми знаходимо у “батька історії” Геродота Галікарнаського в його праці про Скіфію, яка був написаний приблизно в 450 році до н.е. Тоді греки називали Дніпро Борисфеном. Наведемо уривок з цієї праці. “Четверта ріка Борисфен зі скіфських річок після Істра (Дунаю) - найбільша і, на нашу думку, найбагатша корисними предметами не тільки між усіма взагалі, крім, опріч, Єгипетського Нілу; з цим останнім не може йти в порівняння ніяка інша річка. Але з інших річок Борисфен найбільш прибутковий; він надає прекрасні і розкішні пасовища для худоби, пречудову рибу в більшому достатку, вода його на смак дуже приємна, чиста, тоді як поруч з ним поточні річки мають каламутну воду; уздовж нього тягнуться чудові орні поля або росте дуже висока трава в таких місцях, де не сіють хліб; коло гирла річки збирається сама собою і в дуже великій кількості сіль; в Борисфені водяться величезні риби без хребтового стовпа, які зветься антакаями та йдуть на соління, і багато чого іншого, варто уваги “. Ось яке велике багатство дісталось Україні у спадок від матінки-природи!

Геродот звертає увагу на дивовижний парадокс: річки, які текли поруч з Дніпром, мали каламутну воду, вода ж в Дніпрі була чистою і гарною. Можливо, пояснення цього полягає в тому, що вище по Дніпру діяла одна з найвидатніших в світі очисних природних систем: Дніпровські пороги - Дніпровські плавні, які в наш час опинилися під водами водосховищ Дніпрогесу і Каховського моря.

Днепровские пороги, славяне, вечность... Ю.А.Шилов, В.В. Воробьев, И.И.Шпирка // Журнал «Голос Земли», грудень 2012 року. - с.24-32

Омельченко Г.М. Днепровские рыцари: Днепропетровск: Полиграфист, 2004. - 184 с.

Процеси самоочищення води відбуваються в результаті насичення її киснем. Під впливом кисню проходить окислення органічних речовин і випадання їх на дно річки у вигляді мінерального осаду. Найінтенсивніше вода насичується киснем з повітря на річках з швидкою течією, де є бурління води. Самоочищенню води сприяє також життєдіяльність водних рослин, які насичують воду киснем в результаті фотохімічних процесів. Зокрема, якість води покращують водні рослини - за рахунок поглинання розчинених і дисперсних речовин.

Особливо ефективно впливають на очистку води рогоза і очерети. Під впливом цих рослин якість води поліпшується завдяки безперервному збагаченню її киснем. Ці рослини мають водно-повітряний корінь, який затримує всякі рослинні і тваринні волокна, жир і нафтові утворення, колоїди тощо. Цей корінь також поглинає з води токсичні речовини і солі. Один гектар очеретяних заростей за сезон поглинає до 5-6 тонн наявних у стічних водах солей. Хащі очерету і рогози, затемнюючи поверхню річки, пригнічують розвиток синьо-зелених водоростей.

Як аналог процесів аерації води на Дніпровських порогах беремо барботажний аератор. При швидкості течії води на порогах 60 км/год за одну хвилину вода перемішується приблизно на 17 метри. Час підйому бульбашок повітря з глибини 1 м приблизно дорівнює 3 сек., Тобто бульбашки повітря з глибини 1 м відносяться плином на відстань приблизно 50 м. Якщо прийняти ширину аерації води

барботажним аератором рівною 10 см, а площа порога - 5 кв.м (0,1 x 50 м), то його ефективність являє приблизно 1 кг кисню при витратах енергії 1 кВт.год.

Щодо сучасної ефективності споруд Дніпровської і Каховської ГЕС, оцінимо ефективність роботи Дніпровських плавнів як природної очищувальної системи. Площа Дніпровських плавнів дорівнювала приблизно 2700 кв.км, або 270000 гектар. Якщо допустити, що не менш 20% площі плавнів займали хащі рогози і очерету то плавні за рік могли поглинати приблизно 270000 тонн солей (270000 гектар x 0,2 x 5 т/га).

Побудувавши греблі Дніпрогесу і Каховської ГЕС, наповнивши водою водосховища, ми знищили природні очисні споруди потужністю 1000 МВт. Вони забезпечували насичення вод Дніпра протягом години тисячею тонн кисню і поглинали за рік приблизно 270000 т солей і шкідливих речовин.

Політика руйнування триває. Знаменитий В.Суворов в своїх мемуарах описував, як вони водозовами зливали рідкі комплексні добрива в річку Дніпро, тому що колгоспників змушували їх застосовувати. Розуміючи, що це шкода для землі, вони не знайшли нічого кращого, як зливати їх в Дніпро.

Зараз це розуміння про шкідливість хімікатів у людей майже втрачено. В цьому році доводилося спостерігати, що аграрії пестицидили і гербіцидили вже все, без міри і тотально.

А що ж суспільство? А суспільство в особі екологічної інспекції приїжджає і випишує купу паперів на буржуйку в польовому стані фермера. Вимагає стоси паперів на зберігання гною на тваринницькій фермі і абсолютно не звертає увагу на те, скільки отрут фермер сипле в землю, скільки пічкаєт худобу підсилювачами росту і іншими харчовими добавками.

Маючи потужний науковий потенціал, державі потрібно мати генеральний план по відновленню екології та починати це відновлення треба з річки Дніпро.

*О.М. Мариниченко, валеолог
інформаційно-консультаційний центр
«Кринички»*

ТРИ РОКИ ПО ТОМУ...

У липні наш промисловий «трикутник» міст Рубіжне-Северодонецьк-Лисичанськ святкував третю річницю звільнення з окупації. Якщо при звільненні Северодонецька українські силовики не понесли втрат, то звільнення Лисичанська дісталось дорогою ціною – 15 українських бійців загинуло. Здавалося б, що мешканці цих міст сповна пізнали, що таке «руський мир» і день звільнення мав би стати найбільшим святом, але нажаль... Наприклад, у Лисичанську місцева влада вирішила, що це вже не таке й велике свято і пішла на поступки громаді, дозволивши підключення апаратури до електромережі. Щоправда, до святкових заходів встигла формально покласти квіти до пам'ятника Радієвському та загиблим бійцям 24 бригади. А ось організація і проведення заходів відбулося за рахунок громади. Попри все, були і поздоровлення бійців ЗСУ та добровольчих батальйонів, і концерт місцевих артистів та гостей з Дніпра та Києва. Але опоблоку, що при владі у місті, було все ж неспокійно, тому вони саме у цей день вирішили провести засідання ради, на якому жодного рішення прийняте не було. Коли я йшла на площу у Северодонецьку, де відбувалися урочистості, то припускала, що людей буде стільки, що яблуку ніде впасти, але помилилася. Скромне свято, покладання квітів до бюста загиблого генерала Радієвського, концерт і невелика кількість тих, хто вважає звільнення міста від окупантів святом. Я знову бачила ті ж самі обличчя патріотів, що і рік, і два тому. Приблизно така ж ситуація була і в сусідньому Рубіжному. Невже нічого за три роки не змінилося? Чи люди вже збайдужіли до всього, розчаровані політикою керівництва країни та у боротьбі за виживання забули про тих, хто віддав своє життя нехай за їх нелегке, але все таки життя? І це тоді, коли й досі ми чи не щодня чуємо віддалені вибухи – нагадування про те, що війна триває й досі?! І знову повернуся до мовного питання. Так вже склалося історично, що Україна багатомовна, а на Донбасі більшість населення спілкується російською мовою. Ніхто не заперечує, що кожен громадянин України повинен знати рідну українську мову, але нещодавній допис у соцмережі про те, що бійці, які оберігають наш спокій на Сході країни і спілкуються російською

мовою не можуть бути справжніми патріотами, змусив мене повернутися до наболілої мовної теми. У Фейсбуці розгорілося жваве обговорення допису і з'ясувалося, що тих, хто так вважає, більшість. Навіть не можуть уявити, що відчували наші російськомовні захисники, яке читали таке там, в окопах, на передовій, де повітря розпечене до +42, а вони у камуфляжі, бронежилетах, касках, а залізо розпечене так, що рукою не торкнутися. Звичайно, що сидіти у прохолоді кондиціонера за комп'ютером і доводити, що російськомовні захисники не можуть бути патріотами, дуже зручно. Здивувало те, що серед таких «розумників» більшість чоловіків, які замість того, щоб засуджувати захисників, могли б самі спробувати взяти до рук зброю і стати на захист своєї землі. Особисто я неодноразово була свідком спілкування україномовних та російськомовних бійців і вони добре розумілися без жодного дорікання одне одному. Можливо, захисникам в окопах кинути геть автомати і в окопах із словником почати вивчати українську? А чи не краще диванним воякам самим спробувати піти на передову, де пече з неба і під ногами земля горить? Дико, безглуздо і зовсім не на часі дорікати захисникам за незнання української мови. Не слід забувати, що дискримінація за мовними ознаками в жодній країні не закінчилась добром, а іноді приводила до громадянської війни. Деякі пости на цю тему аж кричали, що Росія напала на Донбас тому, що там поширена російська мова. А тоді чому вона пішла війною на Грузію?

Я знайома з юнаком, який категорично був проти української мови, коли її у свій час намагалися нав'язати силою. У 2014 році він у перші дні війни пішов добровольцем на захист своєї країни, одразу перейшов на українську мову. Як висновок: будь яка насильницька дія може викликати протидію. Людина повинна свідомо перейти на державну мову, а не під примусом і для цього потрібний час. Зараз у соцмережах часто можна побачити заяви користувачів про видалення із списку друзів тих, хто пише російською. Знаю одну жінку, справжню патріотку, волонтерку, яка намагалася писати українською мовою, але їй одразу ж почали тицяти носом за русизми та помилки. Після цього вона намагається взагалі не писати, бо соромиться. Від взаємних дорікань та звинувачень за російську мову ми нічого не виграємо і жити краще не станемо, лише зіграємо на руку ворогові. Лише недалекоглядні люди можуть повірити у те, що варто всім перейти на українську мову й навколо все зміниться на краще і кількість

патріотів збільшиться. Патріотизм – це не лише мова та вишиванка. Можна привести безліч прикладів, коли можновладці добре володіють державною мовою, носять національне вбрання, навіть у церкви ходять, а що у душі? Наразі всім миром потрібно підтримати тих, хто боронить наші рубежі, а не ділити населення країни за мовною ознакою – це однозначно веде до розколу країни зсередини. Люди, які поділяють інших, підігрують тисячам ворожих ботів, які засіли у соцмережах, вони свідомо чи ні, але працюють на ворожу пропаганду і відносяться до внутрішніх ворогів країни. Вони наносять не менше шкоди, ніж ворог зовнішній. Потрібний час, щоб виростало нове покоління Донбасу, виховане на українських традиціях та мові. Україна зараз і так стікає кров'ю, її легко добити, роз'єднавши, але можливий і оптимістичний варіант: він в об'єднанні. І тоді наша країна переможе.

*СВІТЛАНА ТАЛАН, ЧЛЕН НСПУ,
М. СЕВЕРОДОНЕЦЬК, ЛУГАНЩИНА.*

Кирпале Аліна: «Кожна людина на Землі потрібна, кожна має своє якесь завдання. Головне не забувати, що кожний з нас є складовою ціпочкою всього що нас оточує»

Кирпале Аліна Василівна народилась у 1988 році в м. Дніпрі. У 2014 році закінчила Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова та отримала кваліфікацію «Викладач педагогіки», «Вчитель молодших класів», працює в школі № 91 м.Дніпра. Заміжня, має двох діточок. З 2015 року займається питаннями розвитку суспільства.

У 2016 році було засновано Благодійний фонд «Західний», метою якого стало на прикладі одного масиву, з чисельністю у 20000 мешканців, можна об'єднати людей різної релігії та різних культур заради однієї мети – комфортне життя з дбайливим ставленням до всього, що оточує. В умовах техногенного та інформаційного розвитку людство втратило духовність та етичність. Зовсім не переймаються екологічним станом будь-який пересічний мешканець. Кожна родина закрилася в мушлі своїх соціальних мереж. Втрачаються навички живого, вільного спілкування. За 1,5 роки існування фонду, на ж.м.Західний було проведено 20 заходів з метою витягнути мешканців з мушлі. Більше 30 акцій екологічного спрямування з метою виховання у людей дбайливого ставлення до оточуючого середовища. Раз на пів року проводяться збори мешканців всього масиву для обговорення

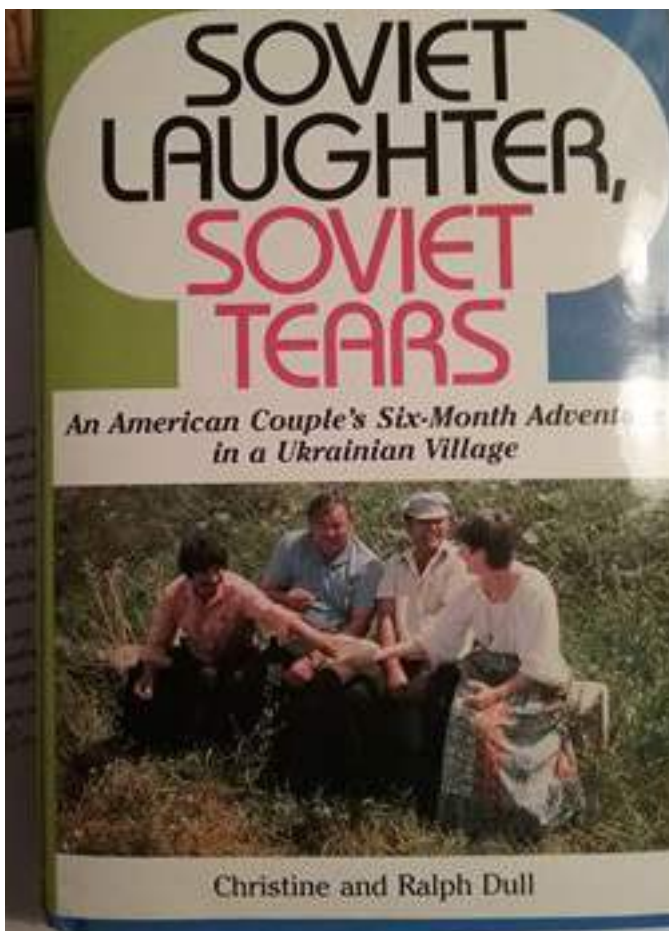
реальних загальних проблем(сміття, вирубка лісів, освіта та взаємодопомога від мешканця до мешканця) На сьогодні, в кожному новому заході приймають участь від 10 до 15% мешканців масиву, що становить до 3000 осіб. Фонд не є політичним, його не фінансують монополісти чи бізнесмени. Благодійний фонд «Західний», який очолює Кирпале Аліна, створений мешканцями для мешканців. Головний девіз команди фонду: «Не важливо яка у людини освіта, релігія чи культура - головне те, що ми живемо тут, на цій землі і наше завдання зробити так, щоб оберт Землі не зупинився, а людство розвивалось за принципами сталого розвитку.» В кожному масиві міста є талановиті художники, хореографічні колективи, ганчірні майстри, поети, вчені, інженери, викладачі, медики, перераховувати можна багато, але як правило всі вони мало спілкуються один з одним, навпаки постійно сперечаються та визначають хто кращий. Якщо так тільки в одному місті, то в світі так само. В цьому і полягає причина проблем людством взагалі. Саме зараз настав час коли потрібно об'єднуватись та спрямовувати всі сили на становлення кожної країни, як конкретної запчастини цілої машини під назвою «Земля».

З редакційної пошти

Сторіччями через російську навалу Україна була відгороджена від цивілізованого світу. Це так само одна з визначальних причин чому є Донбас, чому анексовано Крим. Письменниця з Сєвєродонецька Світлана Талан якось сказала мені, що для більшості мешканців "Лугандонії" мрією була поїздка на Азовське море. Окрім "руссакага міра" вони не знали нічого! Сьогодні отримав дарунок від американського фермера Ральфа Далла з штату Огайо. Це той добродій Ральф який півроку жив з дружиною в селі на Івано-Франківщині та написав про це книгу. Його мото у спілкуванні з українцями "Робіть як ми, живіть як ми". Постараюся ще більше наблизити цього приятеля України до наших людей. Плани на те маю. Але життя, очевидно, внесе свої корективи. Час бачити світ не через брудне і вузьке вічко московщини!!!!!!

Ф.Сухоніс, редактор

Dear Fidel,

I recently read the agriculture chapters of "Soviet the Dull Farm and other American farms would re when the book was written. The Dull Farm is mu My three sons are now 64, 62, and 58 years of ag way into management. It will be a "Century Fami when my parents started it.

I haven't done any management since 1985, but my own choosing on the farm and at my own pac

I am not well-informed about Ukrainian agricultu Ivanofrankivsk District in Ukraine to try to start a changes since then.

Best wishes,

Ralph Dull

«24 серпня День незалежності України»

ЯК УКРАЇНЦІ ОБИРАЛИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

10 ЦІКАВИХ ФАКТІВ

1 грудня – пам'ятна дата в історії українського народу. 23 роки тому – 1 грудня 1991 року українці на референдумі проголосували за Незалежність. У голосуванні взяло участь 31 891 742 особи – 84,18% населення України.

1. Після того, як депутати проголосували за Акт про незалежність, Ігор Юхновський запропонував винести цей документ на всеукраїнський референдум. У ті хвилини для багатьох депутатів, у тому числі і з антикомуністичної Народної Ради, така пропозиція виглядала не зовсім доречною, оскільки усі необхідні рішення ухвалила Верховна Рада. «Але сьогодні можна сказати, що це був абсолютно правильний крок, це було геніальне рішення, оскільки саме завдяки референдуму перегляд тих рішень неможливий. Адже будь-яке рішення, ухвалене лише Верховною Радою, на політичному рівні могло б піддаватися сумнівам, особливо у перші роки незалежності. Після референдуму ця тема була раз і назавжди знята», - сказав bbs.ua Ігор Коліушко. «Якби не було всеукраїнського референдуму, Верховна Рада СРСР могла відновити УРСР. Генеральний прокурор Радянського Союзу міг оголосити це рішення незаконним і заборонити його», - додає академік Ігор Юхновський в інтерв'ю bbs.ua.

2. На референдум було винесено одне питання: «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?».

3. 28 804 071 особа (90,32%) відповіла «Так, підтверджую».

4. Бюлетень для голосування виглядав так:

5. «За» незалежність на Львівщині проголосувало 97,46% а це 1 866 921 осіб. Проти було лише 1,86% (35671 особи).

6. В усіх 27 регіонах країни виборці підтримали Акт проголошення незалежності від 24 серпня 1991-го. Найменше прихильників незалежності виявилось у Севастополі (57,07%) та Кримській автономії (54,19%), решта областей включно із східними віддали

понад 80% голосів на підтримку історичного Акту.

7. Найбільша підтримка була у Тернопільській (98,67%), Івано-Франківській (98,42%), Львівській (97,46%), Черкаській (96,03%), Рівненській (95,96%) та Київській (95,52%) областях.

8. Тільки після 1 грудня Україну почали визнавати інші країни світу. 2 грудня - Канада і Польща, 3-го - Угорщина, 4-го, коли ЦВК підвела підсумки плебісциту, - Латвія і Литва. 5-го - Російська Федерація, Аргентина, Болгарія і так далі.

9. 5 грудня Верховна Рада проголосила в «Посланнях до парламентів і народів усіх країн»: «Договір 1922 року про утворення Союзу РСР Україна вважає відносно себе недійсним і недіючим». 8 грудня лідери України, Росії і Білорусі («ключових» республік, які у 1922 році створили СРСР) підписали угоду про те, що Союз «як суб'єкт міжнародного права і геополітична реальність припиняє своє існування». Що характерно, жодна радянська республіка (за винятком хіба що балтійських) після українського референдуму не провела свій власний референдум щодо незалежності.

10. Через 20 років після історичного референдуму соціологи запитали громадян, чи підтримали б вони референдум про незалежність сьогодні. Як свідчать дослідження Інституту соціології НАН України та центру «Демократичні ініціативи», незалежність підтримали б 47% українців проти 91% в 1991 році. За даними опитування, у 2011-му про розпад СРСР жалкують понад 47% українців, у той час як у 1994 році число тих, хто бажав повернутися до Радянського Союзу, складало усього 17%.

БЮЛЕТЕНЬ

для голосування на всеукраїнському референдумі

А К Т

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

— продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,

— виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,

— здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою. Відліки на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей акт набуває чинності в момент його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року

«Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?»

«ТАК, ПІДТВЕРДЖУЮ»

«НІ, НЕ ПІДТВЕРДЖУЮ»

Залиште одну із означених відповідей, іншу викресліть. Бюлетень, в якому під час голосування викреслені всі слова «Так, підтверджую» та «Ні, не підтверджую» або не викреслене жодне слово, визнається недійсним.

Українська сучасна казка

Казочка про гумові чобітки

В маленької Ляни були справжні гумові чоботи.

Ох і гарненькі, в квіточку, червоні. Взуваєш на ніжки – і гайда гасати по калюжах. Бризки навколо так і скачуть, так і скачуть, весело Ляночці, весело й чобіткам. Та от якось довго не було дощу. Дівчинка не діставала чобітки, аж вони бідолашні вкрилися порохом і зовсім засумували. І так стало прикро братикам чобіткам: Правому та Лівому, що вирішили вони йти геть, шукати кращої долі. – Не потрібні ми вже нашій Ляночці, в неї є інші друзі, про нас вже й не згадує, – сказав Лівий чобіт до Правого.

– Так, братику, йдемо звідси, може, комусь ми знадобимося більше, – так і вирішили.

Вночі братики-гумовці підійшли до ліжечка, де спала Ляна і почали прощатися:

– До побачення, наша маленька господинько, нам було добре з тобою, та ми вже тобі не потрібні, – та у відповідь почули лише тихеньке сопіння, дівчинка давно спала.

– Ну от, ми їй справді не потрібні, – помітив хтось з братів.

– Еге-гей, – зашурхотіло щось в кутку кімнати.

– Що це ви собі надумали? Куди зібралися?

До братів-чобітків вийшов зі свого закутка чорний кіт. Він був великий і пухнастий, знав в усьому порядок, завжди слідкував, щоб всі Лянині чобітки, черевички та босоніжки стояли на місці. Чоботи дуже боялися чорного Кота, бо він справді розлютився.

– Що це ви собі вигадали? – почав сваритися він. – А якщо завтра дощ? Як Ляна піде гуляти?

Ви про це подумали? Як же вам не соромно!?

Червоні чоботи почервоніли ще більше.

– А що, бачиш, ми прийшли прощатися, а вона навіть не ворухнула пальчиком, щоб нас затримати. На вулиці давно сухо і ми зовсім не потрібні нашій господині!

– Ходіть зі мною! – наказав чорний Кіт, трошки подумавши.

Чоботи почовгали за ним. Прочинилися двері і чоботи разом з котом опинилися

на ганку. Небо було чорне-чорне. Ніде не було видно ні однієї зірочки, ні одного промінчика місяця. А ще здіймався вітрисько.

– Бачите? Завтра точно буде дощ. А якщо ви підете? Як Ляна зможе вибігти на вулицю до подружок? Як вона зможе вибігти в магазин по хліб? Через вас вона не допоможе мамі винести сміття!!! Чи вам не соромно? Лівий подивився на Правого, чобіткам було дійсно дуже соромно. Вони зовсім не подумали про свою маленьку господиню.

– Ми більше ніколи не тікатимемо з дому, – пообіцяли вони пухнастику.

– Ну, дивіться мені! А тепер, гайда на місце, вам давно пора спати! Завтра доведеться знаходитися і набігатися.

Чобітки повернулися на полицю, стали на своє місце поміж рожевими босоніжками і бузковими туфельками. Туфельки сонно посунулись, щоб всі вмістилися. Як, насправді, добре дома!

– Добраніч, Лівий!

– Добраніч, Правий.

Чобітки заснули і їм снилося, як вони разом з Ляною бігають по калюжах, а навколо розлітаються бризки.

автор Юля Смаль

Україна об'єднує

З 21-го по 26 –е серпня у місті Дніпро проходив Світовий Конгрес Українських Молодіжних Організацій. Одночасно в столиці козацького краю тривав Форум української молоді діаспори «Дніпро 2017» (ФУМД), в якому взяли участь представники української молоді діаспори та гості з діаспори з різних країн світу. Програма згаданих заходів була край насиченою. В українському-музично драматичному театрі імені Т. Шевченка відбулося офіційне відкриття Форуму, участь в якому взяли молодіжні лідери та активна молодь діаспорий України, представники Світового та Європейського Конгресу Українців, керівники діаспорних організацій та об'єднань, керівництво держави, дипломатичний корпус, духовенство, євродепутати, представники державних інституцій, політичні, громадські та культурні діячі з України. Затим тривала робота за тематичними секціями, панельні дискусії. Розлогою виявилася і неофіційна пізнавально-навчальна частина програми, яка складалася з відповідних тренінгів, семінарів, зустрічей та майстер класів. Показово що протягом всього часу проведення форуму діяла культурна програма «Діаспора Фест 2017», яка складалася з концертів, модних показів, етно-вечірок, флеш-мобів, виставок за участі митців та гуртів з України та закордону.

Урочисте відкриття Форуму

«Чи готовий хтось із вас повернутися сюди з сім'ями, щоб розбудувати Україну? А ми це робимо щодня. І сподіваємося на вашу участь. Хочемо, щоб у вас з'явилося бажання жити в цій країні. Можливо, хтось із присутніх у цій залі в майбутньому стане працівником нашої мерії або навіть міським головою. Ласкаво просимо», – сказав мер Дніпра Борис Філатов відкриваючи Форум української молоді діаспори.

У залі театру імені Шевченка під час урочистого відкриття Форуму української молоді діаспори «Дніпро 2017»

Участь в роботі Форуму української молоді діаспори взяла речник української громади в угорському парламенті та перший заступник президента Світового конгресу українців Ярослава Хортяні. «Українці заслужили безвізовий режим. Наступний крок у євроінтеграції України, вважає вона, – вступ до НАТО, а потім і до Європейського Союзу. І тут також необхідна допомога діаспори, яка зможе донести до європейських країн інформацію

про потенціал України», – зазначила пані Ярослава під час свого виступу на Форумі.

Президент СКУМО Мирослав Гочак зазначив, що багато світових політиків мають українське походження і цей потенціал необхідно використовувати, чого зараз майже не відбувається.

На урочистому відкритті Форуму організаторів, учасників і гостей вітав Міністр молоді та спорту України Ігор Жданов.

У рамках форуму діаспоряни та мешканці Дніпра встановили Всеукраїнський рекорд. До Дня Державного Прапора, який відзначається 23 серпня, вони розгорнули найбільший синьо-жовтий стяг розміром 2,4 метри на 23 метри.

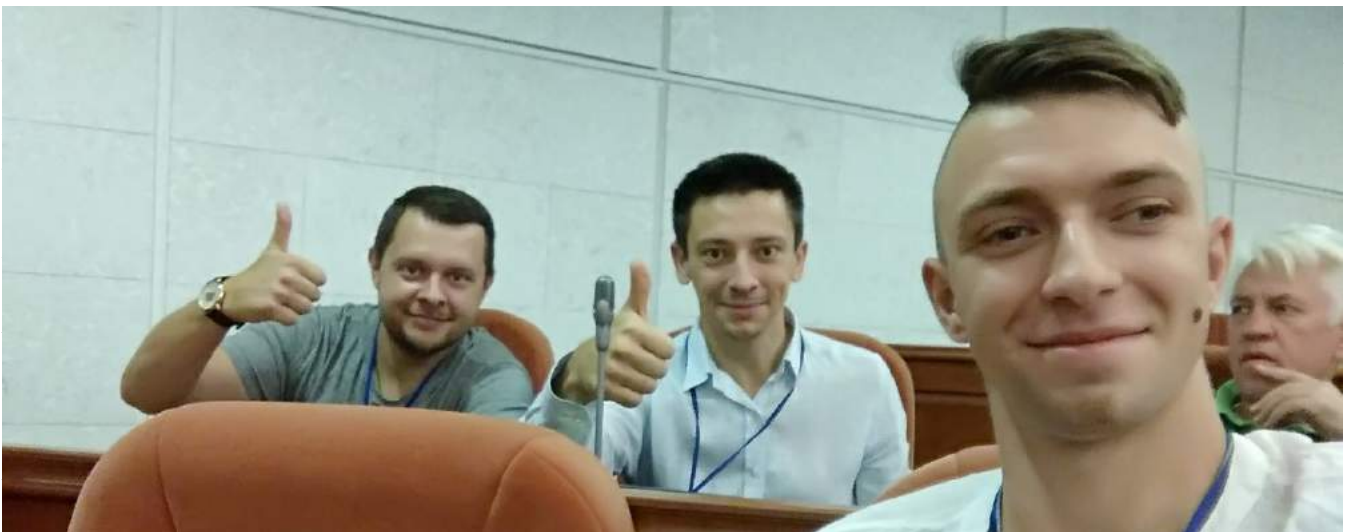
Учасники Форуму української молоді діаспори на загальній сесії обговорити залучення українців з-за кордону до просування нашої країни на міжнародній арені, розвитку бізнесу та співпраці українських компаній і уряду із зарубіжними підприємствами. Про це повідомляє Дніпроград з посиланням на прес-службу міської ради.

Перший день учасників Форуму української молоді діаспори розпочався з музею АТО, адже багато діаспорян хотіли потрапити саме туди. Після фільму про події на сході деякі глядачі виходили із зали зі сльозами на очах.

Учасники Форуму з Дніпра Олександр Карлі (зліва) та Дмитро Хорішко задоволені перебігом подій на світовому зібранні української молоді.

Квіти від учасників Форуму до пам'ятника великому Кобзарю.

«Сто рядків про книгу»

СЛОВО ПРО НАПІВДОКУМЕНТАЛЬНУ ПОВІСТЬ МИРОСЛАВА ТРУХАНА

Поява на книжковому ринку напівдокументальної повісті Мирослава Трухана п.н. “Проти течії” для мене була справжньою несподіванкою і приємністю. Як студент україністики у Вчительській Студії в Щеціні в кінці 1950-их років, я мав приємність познайомитися а автором цієї книжки – людиною дуже активною в праці Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ) і, не без причини, дуже шанованою в українському студентському середовищі. Він бо створив секцію молоді інтелігенції та студентів, що дбала про добро молодих українців, які приїхали тут на студії з цілої Польщі, особливо на україністику. Про цю, не дуже старшу віком від нас людину, в мене залишились найкращі враження. Злого слова про нього не довелось чути від друзів і знайомих ніколи. Він був провідною та вельмишанованою людиною в українській громаді як молодий професіоналіст-інженер, організатор літературних п’ятниць у домі УСКТ, на які залюбки приходили студенти україністики та студенти інших вишів; як опікун і помічник студентів; добрий організатор, людина енциклопедичних знань і гарної культурної поведінки, якої не можна було не поважати. Крім того, Мирослав влаштував українські радіопередачі польською мовою на місцевому радіо з думкою про освідомлення польського слухача про Україну та польсько-українські культурні й інші взаємини. Крім того, на форумі УСКТ автор влаштував самотні в Польщі зустрічі з українськими та польськими істориками, літераторами й діячами культури з різних країн. Нічого отже дивного, що своєю працею звернув на себе увагу всюдисущої служби безпеки. У мене залишились найкращі спогади про Мирослава Трухана.

Минали роки, а пошана до цієї людини збільшувалась щораз більше. Як студенти, ми про М. Трухана знали мало та й не допитувались, а він важко та розумно працював для спільного добра. Щойно після його смерті розкрилась повнота невтомної праці цього Патріота – людини вельми здібної, розумної та працюючої, з порад якої і мені довелось скористати. Йому ж довелось зазнати переслідувань польських служб безпеки, обшуків, конфіскації українських книжок і листування, тюремного ув’язнення тощо. Своєю публікацією двотомного твору, що його напевно довго писав і секретно зберігав від очей своїх переслідувачів, завдячує своїй вірній дружині д-р Софії Трухан. Вона ж бо зберегла цей великий твір свого чоловіка та подбала про його видання і, як

пише директор в-ва “Каменяр” Дмитро Сапіга, “доклала максимум зусиль, аби слово чоловіка, його бачення світу, пішло в люди, аби воно прислужилось українському народові”. Свою повість М. Трухан присвятив своїй дружині.

Мирослав Трухан, “Проти течії”. Повість у двох томах. Львів, “Каменяр”, 2014.

Не кожен автор має гідних послідовників і виконавців своїх творчих звершень. Неопубліковані твори деяких авторів пропадають із їхньою смертю, бо нащадки не хочуть або не можуть, або не вміють подбати про їхню публікацію. Трапляються випадки, що дуже багатий син відмовляється витратити кілька тисяч доларів на творчий плід свого покійного батька, якому обіцяв був колись видати написаний твір. Ставши багатим фінансово, -- збіднів духово. Пані Софія не підвела свого чоловіка: подбала про появу його творчої спадщини. Серед жінок, які виявили подібну турботу про збереження творчості своїх рідних і родичів, з вдячністю годиться згадати добрим словом хоча б два прізвища – Зірку Гренджу-Донську Данилюк та Ірину Дибко Филипчак. Перша опублікувала в дванадцяти томах літературну спадщину свого батька Василя Гренджі - Донського, а друга вже після смерті свого чоловіка д-ра Бориса Филипчака, перевидала твори його батька -- письменника Івана Филипчака.

Мирослав Трухан – доктор права і суспільних наук, педагог, письменник і громадський діяч. Народився 1925 року в містечку Міורי біля Вільна, помер 2011 р. в Мюнхені. Завдяки дбайливому батькові

мгр філософії Григорієві Трухану, вже в юні роки утвердився як свідомий громадянин-українець, громадський і політичний діяч і публіцист-інтелектуал. Він – автор досліджень “Українці в Польщі після Другої світової війни (1944-1984)” (Мюнхен, 1990), “Негативний стереотип українця в польській післявоєнній літературі” (Львів, 1992), а також художніх книг “Наче вчора” (Львів, 2012), “Фейлетони” (Львів, 2013), численних наукових і публіцистичних публікацій в періодичних виданнях. У своїх творах М. Трухан постає як історик-аналітик наших вікових бажань боротьби за незалежність України. Він все життя присвятив самоусвідомленню українців як поза межами України, так і в її межах. Цій же проблематиці присвячена й рецензована повість “Проти течії”. Своєю виховною та публіцистичною працею він вніс вагомий вклад у здобутки українства в Польщі після Другої світової війни та вивчення української проблеми в цій країні в загальному. Був активним письменником і журналістом. Часто дописував до варшавського “Нашого Слова”, “Нашої Культури” й “Українського Календаря” під псевдонімом “Юрко Кучерявий”, а згодом “Юрій Крилатий”.

Повість написана на основі величезного документального матеріалу, відтворює обширну панораму народного життя в Центральній Європі, зокрема в Західній Україні в часі Другої світової війни та охоплює величезну кількість людей і подій. Відтворюючи невідворотний хід історії, автор прагне висвітлити зміни в душах простих людей у цих надзвичайно складних обставинах. Перший том повісти охоплює період з передпочатку війни до осені 1943 року, а другий змальовує обширну панораму народного життя від осені 1943 року до літа 1947 року, отже -- останні роки війни на українських землях, капітуляцію Німеччини та рейд воїнів УПА до Західної Німеччини.

Кожен том поділений на окремі розділоповідання. У двотомнику разом 124 пересічно десятисторінкові оповідання, що пов'язуються в одне ціле. Їх приємно й легко читати. Вони приваблюють читача своїм цікавим змістом, різноманітністю тем, кольоритністю персонажів і багатують термінологією з різних ділянок знання. Автор глибоко аналізує складні історичні події, з якими йому довелося зустрічатися на своєму життєвому шляху – від дитинства до зрілої людини. Йому ж довелося жити в різних країнах, бо життя сплелася з батьковим учителюванням. Батьків дім був джерелом знання і пошани до книжок, любови до Батьківщини; був джерелом патріотизму, яким надихав його Батько. Саме завдяки Батькові Мирослав не сполонізувався у польському середовищі. Висновки автора щодо поодиноких подій інформативні, виважені та переконливі. Читаючи перші розділи книжки, читач опиняється в Західній Україні після початку війни, в якій діють нові більшовицькі

“порядки”, а той, хто їх пам'ятає, переживає це більшовицьке “визволення” вдруге. Окреме місце займають тут образки з галицького села, з життя української інтелігенції, особливо священства та їхньої ролі в своєму середовищі. В уста персонажів автор часто вкладає філософські фрази, що свідчить про глибину знань із різних ділянок науки. Чимало місця у книзі автор присвячує змаганням Українського Народу за волю і незалежність, аналізує причини наших втрат і поразок, вказує на можливості перемоги. З елітної Української Військової Організації (УВО) постала масова Організація Українських Націоналістів (ОУН). Однак, гангрена зради переслідувала Організацію від перших років існування. Учасниками Першого Конгресу ОУН у Відні були агенти Кожевників і Костарів. Перший працював для німців, другий – для більшовиків. Обидва входили до восьмиособового ПУН – проводу Організації.

На думку М. Трухана, “ОУН ніколи не ідентифікувала себе ані з німецьким націонал-соціалізмом, ані з італійським фашизмом... А щодо дивізії “Галичина”, яка, до речі, була призначена лише до боротьби з більшовиками, то її не створено з любови до Німеччини, -- вона була потрібна, щоб молоді люди навчилися військової справи, бо польські офіцерські школи були для нас закриті...” Бакун -- один із провідників українського підпілля у Львові, робить такий висновок: “Безкровні революції нічого не дають, тільки кров спроможна цементувати народ, а загиблі в боротьбі стають дороговказом”. На думку українців, польська операція “Буря” була спрямована не проти німців, ані росіян, а проти народів Литви, Білорусі й України та їхнього права самим вирішувати свою долю. У Львові розташувався штаб Армії Крайової (АК) (вул. Кохановського 27). На фасаді будинку виднівся напис: “Lwów twierdza polskości”. Поляки дуже хотіли відновити своє панування над українцями Галичини й Волині; хотіли далі поневолювати наш народ. Головних сил Червоної Армії ще не було. Піде в світ, що Львів визволився силами самих поляків. 27 липня 1944 року Львів був повністю очищений від німців. Нові окупанти наказали своїм польським спільникам скласти зброю. Уже 9 вересня 1944 року в Любліні варшавські комуністи підписали з Києвом і Мінськом договори про репатріацію населення. У дальшій частині повісті представлено яскраві події Другої світової війни, описано ставлення українців до них та їхню реакцію на наявну дійсність, особливо у Львові. У вирі боротьби російської більшовицької імперії з німецьким фашизмом, між українцями назріла думка про самозбереження та активну боротьбу за вільну від усіх окупантів самостійну українську державу. Автор повісті неодноразово стверджує здатність українців проливати кров на рідній землі. Вони правильно розуміли чому більшо-

вики вбили Петлюру і Коновальця. Знали, що “обезглавлений народ – це овеча отара”.

Турботу українського населення під кінець війни, коли з Червоною Армією до України поверталася російська більшовицька влада, висловлює священик Віктор у своїх пророчих словах: “... кремлівських можновладців колись не стане, не лякають мене матеріальні шкоди, бо міста і села підвести з руїн можна відносно скоро, також наші бездумно проріджені Карпати зазеленіють новим густим бором. Мене лякають спустошені людські душі, перевиховання яких у дусі християнської моралі займе довгі десятиліття -- викривлені душі реставрувати важко... моральна деградація, духовна порожнеча є нашим найбільшим ворогом”.

М. Трухан нагадує, що ще далекоглядний Бісмарк бачив значення України в боротьбі проти Російської імперії й 1888 року наказав філософові Гартманові опрацювати проект Київського князівства, яке мало постати після розчленування Росії. Читач знайде в книжці розповідь про ставлення німецьких політиків до української проблеми. Він відмічає, що зв'язковий ОУН до адмірала Канаріса, Ріко Ярій, домовився з абвером у справі створення батальйонів “Нахтігаль” і “Роланд”. Канаріс і маршал Браухіч патрунували створенню цих з'єднань. У книзі знайдемо дані про ставлення німців до України та українських самостійницьких аспірацій під час Другої світової війни, про їхню поведінку щодо українців і ставлення українського населення до них. Книжка багата фактами. Аж хочеться запитати – звідки в автора таке велике знання подій, політичних маневрів і позакулісних інтриг світової політики?...

Чимало місця у першому томі повісті автор присвятив Другій світовій війні на східному фронті, засуджує імперіялістичну політику Гітлера. Він м.ін. пише: -- Вже Людендорф писав до Гінденбурга: “Гітлер скине Німеччину в прірву... Його авантюриницька діяльність може довести лише до одного...“ А згодом підсумовує: “Здатність відпихати від себе прихильно налаштованих людей, мабуть, одна з основних прикмет німецького характеру“. Generalplan Ost Гімmlера від 13 червня 1942 року, після перемоги Німеччини передбачав переселення в Сибір 85% поляків, 75% білорусів, 65 українців і 50% чехів. На щастя, нацисти програли війну, в забуття пішов і план Гімmlера.

Щойно під кінець війни, коли поразка Німеччини була очевидна, “райхсфюрер СС Гайнріх Гімmlер почав говорити про українців як про важний чинник східноєвропейської політики. Наприкінці жовтня (1944 р.) звільнив з концтаборів політичних в'язнів, навіть дозволив створити Українську Національну Армію. А ще минулого року цей же Гімmlер не погодився на створення української дивізії, ласкаво дозволивши тільки галицьку, слово

“українська“ не проходило йому крізь горло” – саркастично зауважує автор. Однак, все вказувало на те, що “в способі мислення людей на гітлерівському Олімпі нічого не змінилося“. М. Трухан не без іронії відмічає: “Ідіоти залишилися ідіотами. Червона Армія стоїть над Віслою, а вони щедрою рукою дозволяють українцям на зайнятій совітами території творити українську державу. Апломб і хамство плюс безмежна глупота“.

М. Трухан наводить цікаві дані про адмірала Канаріса. На думку шефа абверу, “у нас занедбано одну життєво необхідну справу, а саме: ґрунтовне вивчення питань поневолених Росією народів“. Як видно, не всі німці були засліплені фашизмом Гітлера. Канаріс критично ставився до союзу Німеччини з Італією, навіть якось сказав: “Жебрацька країна, не має ні вугілля, ні нафти, ні розвиненої військової індустрії, зате має амбіції великої держави, -- без потреби взяли на свою голову неабиякий клопіт“. Канаріс був проти війни. Він прийшов до висновку, що німці не можуть її виграти.

Читаючи документальні матеріали Трухана, не можна не здогадатися, що в багатьох оцінках важливих подій, автор говорить устами своїх героїв. Робить це об'єктивно, самокритично у відношенні до українського суспільства, але й не ганьбить грубою лайкою польського, російського чи німецького так, як це примітивно роблять польські та російські автори у своїх творах про українців. Він з огірченням дошкуляє своїм землякам за те, що програли визвольні змагання після Першої світової війни. Замість тотальної мобілізації, провели демобілізацію. На його думку, це короткозорість і сліпота. Грушевський – яскравий приклад людини, яка не вмiла логічно мислити... Усі починають будівництво держави від творення армії, а він почав з розпуску армії...

Одначе, і Грушевський мав рацію у словах: “Трагедією України є те, що нею керують ті, хто її не любить”, а він їх, на жаль, підтримував. Трухан не щадить слухних докорів ще й іншим українським політикам і провідним діячам. Було б нам усім легше, коли б наші земляки навчилися зосереджуватися на справах істотних і бачити ворога там, де він справді є, -- робить висновки автор. Українці схвально зустріли створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР), бо це означало демократизацію та було кроком від монопартійності до багатопартійної системи. Українські патріоти вірили в те, що сорокамільйонний Український Народ має право на вільне незалежне життя в колі самостійних народів світу. Цю волю треба вибороти і вони боролись. Навіть маленькі народи скинули з себе колоніальне ярмо, то чому б українці не могли цього зробити... Колись деякі українці вірили у підтримку Німеччини, а інші покладались на власні сили. Ті виявились більш надійні. “Деякі люди вірять у підтримку Заходу... Щасливий, хто може в це вірити, -- хай живе наївність!” – так закінчує свої міркування автор. Після закінчення Другої світової війни українці залишилися самі око в око з Кремлем. Одначе, Українська Повстанська Армія (УПА) виявилась гідним оборонцем рідної землі від російського поневолення, а наші герої-борці – гідними доброї пам’яті та слави. Боксер, – один із командирів УПА, зробив таке порівняння: “Наші війни з Москвою завжди нагадували боротьбу двох боксерів нерівних вагових категорій”. Логіка підказує, що держава, збудована на злочині і брехні, мусить колись зникнути з лиця землі. Учителька життя – історія вчить: імперії доходили до вершин слави, а потім розпадалися. І Російська імперія матиме свій кінець.

Не без критики американського способу життя висловлює свої думки названий вище Бакун: -- “Молох війни не був найгіршим ворогом людства... в Америці росте набагато грізніший молох – доляр. Він здобуде панівне становище у світі, заступить людям Бога й мораль, а це означатиме сумерк нашої планети. Фінансова олігархія диктуватиме світові норми поведінки. – Напис на американській валюті: “In God We Trust” не відповідає правді, там повинно стояти: “In Gold We Trust” – надусевічна мрія про золотий дощ, прагнення до якнайбільшого прибутку повністю деморалізує людські характери. У янкі рахується не людина, не її моральна вартість, а “saracity to pay”, тобто її платоспроможність”...

Окремий розділ автор присвятив ролі політики Москви у Волинській трагедії, в тому, щоби забити клин між польським і українським населенням, порізнити людей так, щоби не могли налагодити будь-якої співпраці під час війни. Трагічна волинська дійсність змальована на багатьох сторінках книжки, а за нею рясніють

сліді радянських спецслужб із Москви, подібно як рясніє ними вся повість Мирослава Трухана. “Через місяць після прибуття спецзагону Рубцова, волинська війна стала фактом, -- пішли в світ умисне роздмухані вістки про тисячі загиблих поляків. Розпалювалися пристрасті, озброєні німцями польські поліційні батальйони рушили на українські села – почалися криваві акції”. До речі, монастир оо. Домініканів у Львові під час війни був центром польських шовіністів з-під знаку народної демократії. Автор добре знайомий з подробицями і польського, і українського підпілля часів війни. Він доходить до висновку, що поляки краще від нас зрозуміли те, що право на існування треба собі здобути.

Про те, як дозрівала українська думка про боротьбу за власну незалежну державу, про ставлення українців до цієї проблеми та підпільну боротьбу з окупантами, -- дуже цікаво розповідає автор повісті. Окремо висвітлена в книжці проблема боротьби за волю Карпатської України на тлі міжнародної польської, мадярської, чеської та німецької політики.

Окреме місце автор присвятив польському екзильному урядові в Лондоні, що керував польським підпіллям на українських землях, які після війни мріяв приєднати до Польщі. З Лондону йшли доручення підтримувати добрі взаємини з червоними партизанами, допомагати їм у боротьбі з оунівцями, а розвідувальні дані щодо німців пересилати і до Лондону, і до Москви. Ані польський лондонський уряд, ані керівництво АК у Варшаві не зробили жодної серйозної спроби домовитися з українцями.

До речі, у Москві відбувся процес над керівництвом польського підпілля – генералом Окулицьким і його п'ятнадцятьма товаришами. Зізнання котрогось з підсудних виявили ось яку директиву: “Ведучи диверсію проти Червоної Армії, залишати сліди, що вказували б на ОУН”. У боротьбі з УПА більшовицькі загони користувались т.зв. “стрибками”, які також залишали сліди, що вказували на УПА. Тим часом після війни в Галичині шаліла війна радянських військ з УПА. Кожного дня гинули люди. Інших несподівано й брутално вивозили на Сибір. З метою більш успішної боротьби з УПА, 28 травня представники СРСР, Чехословаччини та Польщі підписали у Варшаві договір про спільні дії. Перед УПА настали нові випробування. Довелось рейдом пробиватись із Закарзоння через Словаччину та Чехію на Захід, щоб привернути увагу громадськості вільного світу до боротьби українців за волю. Не можна не погодитись з думкою, що повість М. Трухана – це досконалий підручник історії з людським

обличчям. Автор залишив нам детальне художнє дослідження емоційно-психологічних життів багатьох людей, в якому переконливо відтворив реальних і придуманих персонажів.

Вагомий своїм змістом і думкою двотомник (у першому томі 655 сторінок, у другому – 697) вийшов тиражем 400 примірників, а це надто мало. Повість не втомлює читача, а навпаки, захоплює разом із автором розкривати щораз то нові цікаві сторінки дальших подій. Було б дуже побажано, щоб твори Мирослава Трухана опинилися на полицях усіх важливіших бібліотек, щоб з ними познайомились вдячні читачі в Україні. Це напевно було й бажанням автора.

Повість “Проти течії” опублікована за чинним в Україні Київським правописом, хоч автор дуже критично ставився до багатьох русифікаційних шаблонів і свої твори писав за Харківським правописом. Одначе, від редактора повісті можна було сподіватися кращого. Відчувається якийсь поспіх у публікації твору. Окрім русизмів, трапляються в ньому полонізми, а деколи й друкарські та технічні помилки, які можна було виправити при повторному перечитуванні книжки. Попри названі недоліки, книжку варто прочитати кожному. Ніхто не пожаліє. Дуже відрадно, що публікація закінчується вдумливим словом редактора та видавця Дмитра Сапіги.

Микола Дупляк (США)

Чи існують на війні атеїсти?..

Капелан морпіхів Андрій Зелінський — про психологічний стан бійців на передовій, проблему посттравматичного синдрому й особливості військової культури. Який він — духовний вимір людського досвіду війни? Як формуються цінності відданого та жертвовного служіння своєму народу? На ці питання найкращу відповідь може дати капелан — слово, яке міцно увійшло в лексикон українців за останніх три роки бойових дій.

Наш співрозмовник — отець Андрій ЗЕЛІНСЬКИЙ, священник УГКЦ, член чернечої громади «Товариство Ісуса», перший офіційний штатний капелан у лавах морської піхоти (36-та окрема бригада). Маючи за плечима філософську освіту (St. Basil College, Стамфорд, США), богословську (Pontificia Universita Gregoriana, Рим, Італія) і політологічну (Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ), він обрав роль душпастиря для військових і служив на найгарячіших напрямках, перебуваючи пліч-о-пліч із солдатами, з червня 2014 року. Ініціював вивчення англійської та італійської мов у зоні АТО, а також написав книжку «Соняхи. Духовність на час війни», а потім — «На ріках вавилонських. Кілька думок про повернення» на основі відчутого. «День» поспілкувався з Андрієм Зелінським про духовні потреби наших оборонців.

«У РОЗВИНУТИХ АРМІЯХ СВІТУ ІНСТИТУТ КАПЕЛАНСТВА ІСНУЄ ДАВНО»

— На якому етапі нині процес інституалізації військового капеланства? — Цього року в Україні з'явився державний інститут військового духовенства у Національній гвардії, Державній прикордонній службі та Збройних силах України. Його інституційне оформлення тривало впродовж майже цілого періоду незалежності України. У традиційних українських церквах завжди існувало усвідомлення того, що церква несе відповідальність за своїх вірян та інших людей, їхній моральний і духовний стан у будь-якому «вимірі» суспільства. Тому праця священників у Збройних силах зокрема, завжди існувала тією мірою, якою було погоджено

командуванням окремих частин, військових підрозділів. Тобто запит на таку опіку завжди існував. Щоправда це було на волонтерських засадах, у різних форматах. Я особисто у військовому капеланстві вже 10 років. Свій шлях розпочав в Академії сухопутних військ у Львові. Тобто йдеться про час, коли про війну ще ніхто не говорив і не підозрював. Це дуже важливий момент. Насправді наша сьогодення асоціація понять «військовий капелан» і «війна» є не зовсім коректною. У розвинутих арміях світу, скажімо, країн-членів НАТО, інститут капеланства існує давно. У армії США, наприклад — від створення самої держави. В основі лежить певна філософія розуміння людини, держави і збройних сил. У радянський час ніхто не говорив про духовні потреби військовослужбовця. Йшлося, швидше, про задоволення матеріальних, технічних, психологічних потреб. Натомість, духовні потреби в українських військових теж існують. І коли ми говоримо про демократичне суспільство, держава має прямий обов'язок створити всі необхідні умови, які дозволяють людині задовольнити її духовні потреби мірою та способом, котрі не суперечать свободі інших громадян. Свобода індивідуального сумління — одне з досягнень демократії. В українському суспільстві на широкий загальний питання капеланства було винесено лише з початком бойових дій в Україні. Перші роки війни показали, коли інститут Збройних сил був розхитаний, ослаблений, і, відповідно, морально-психологічна, виховна складова була налагоджена не найкращим чином, капелани, хоч і на волонтерських засадах, як могли, намагалися рятувати ситуацію. Отже, маємо вже три етапи розвитку капеланства в Україні: перший — у мирному побуті. Традиційні в нашому суспільстві конфесії завжди цим займалися. Другий етап — це початок бойових дій. І тепер третій етап — це 2017 рік і офіційна інституалізація. Станом на сьогодні в штатних структурах основних бойових бригад уже існує посада капелана — військового священника. Це перший етап реалізації Положення про Службу військового духовенства.

**«ПЕРЕД ЛИЦЕМ РЕАЛЬНИХ ЗАГРОЗ
ЖИТТЮ ЛЮДИНА КАРДИНАЛЬНО
ПЕРЕОСМИСЛЮЄ ЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ»**

— З якими викликами стикається військовий капелан? Як військові ставляться до присутності такої людини? — Уже є перші виклики — у нас точно не існує достатньої кількості людей, які вміють займатися цим фахово. Адже бути священнослужителем — це одне, а бути духівником військовослужбовців — зовсім інше, це потребує певного досвіду, знань, розуміння військової культури. Деякі, поїхавши в зону бойових дій виконувати пастирський обов'язок, мають єдиний досвід військового капеланства — це служіння в окопах, на лінії зіткнення. Але війни не тривають вічно, і навіть ті ж самі підрозділи, які виконують бойові завдання, рано чи пізно виходять із зони відповідальності на відновлення. Так-от, питання забезпечення духовних потреб в умовах військової культури у контексті бойових дій та мирного повсякдення постає сьогодні головним викликом на шляху завершення формування інституту військового капеланства в Україні.

**ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ SEA
BREEZE-2017, ШИРОКИЙ ЛАН / ФОТО
З ФЕЙСБУК-СТОРІНКИ АНДРІЯ
ЗЕЛІНСЬКОГО**

Капелан — це не тому, що війна, а тому, що є військо, а в ньому — людина-військовослужбовець, яка просить про задоволення її духовних запитів. Тому перед нами постає питання, як готувати професійних капеланів — людей, які окрім своєї духовної

освіти, віри, вміють також свою душпастирську діяльність здійснювати в рамках, визначених законодавством у багатоконфесійній країні. Попри факт, що релігійні інститути займають перше місце з довіри населення, ми живемо в сучасній державі, де ця довіра дуже по-різному виражається й інтерпретується. Ще з часів Першої світової війни був звичай казати: «В окопах не існує атеїстів». З упевненістю можу сказати, що це неправда. Своє капеланське служіння я почав під Слов'янськом, Краматорськом у 2014 році, потім були Піски, Дебальцеве, Старогнатівка, Гутове, Авдіївська промка, Широкине, Водяне — у «найгарячіші» періоди на цих напрямках. Є різні люди, з різними поглядами, й атеїстів я теж бачив. Але правдою є те, що перед лицем реальних загроз життю людини, в умовах бойових дій, понівеченого війною людського побуту, коли бракує світла, тепла, любові найрідніших і найближчих, людина кардинально змінюється, переосмислює життєві цінності, шукає глибшого розуміння того, свідком чого їй доводиться ставати. І тут релігія, духовність пропонує певні категорії осмислення себе й того, що діється навколо. Це дозволяє знайти певний внутрішній спокій, баланс, забезпечує внутрішнє функціонування людини, її цілісність. Війна — це руйнація: особистості, упорядкованих міжособистісних відносин, відчуття безпеки та можливостей індивідуального й суспільного розвитку — нашої людяності. В цьому безладі загрозою стає не лише куля чи снаряд із протилежного боку, а й сама ситуація, в якій доводиться жити та виконувати завдання, є агресивною щодо людської психіки. І от тут духовність дає змогу подолати цю роздвоєність, забезпечити процес зцілення, внутрішнього відновлення, допомагає діяти ефективно. Людині легше захищати, коли вона розуміє, що є захисником. Це потребує певного категоріального апарату, мови, яка, у свою чергу, теж кристалізується в процесі спілкування. Військовий потребує когось, з ким можна поговорити про ці речі, кому він довіряє. Протягом першого і другого року війни у нас по факту інститут військового психолога був відсутній, хоча номінально існував, і капелани-волонтери своєю присутністю, хто, скільки та як міг, уможливили цей процес корисного спілкування — й відтак, внутрішнього зцілення.

Часто кажу, що завданням капелана також є «прихилити небо до військовослужбовця». Він має бути людиною молитви, таїнства. Військові часто, принаймні, у моїй практиці, звертаються з проханням про Сповідь чи навіть Хрещення. У таких проханнях криється пошук глибшого сенсу, осмисленого буття в контексті війни. Війна — це завжди жорстокість, вона кидає виклик людяності, розбуджує в людині агресію, і як із цим впоратися — виклик сучасному українському суспільству, що часто проявляється власне як посттравматичний синдромний розлад. Духовність сприяє поверненню до людяності, а осмислена людяність — це те, що робить воїна захисником, формує певні засади його духовної єдності.

«ЗАВДАННЯ КАПЕЛАНА — ЗАХИЩАТИ ЛЮДЯНІСТЬ»

— Як ви стали капеланом української армії? Що спонукало вас до служби капеланом у зоні АТО?
— Капеланство у моєму житті — велика несподіванка. Як людина віруюча бачу в цьому Божий промисел і покликання. Я родом із академічного середовища, зі світу книг, і капеланство у 2006 році стало для мене великим відкриттям. Наголошую, що ми говоримо про армію 2006 року — непривабливе явище, коли все руйнується, зникає, розкрадається, коли гідні люди змушені боротися за своє виживання, за власну гідність і воїнську честь, за щось універсально ціннісне. Те, що змусило мене «кинути якір» у військовому середовищі, — це особистість українського військового та можливість належати до середовища за своєю сутністю ціннісного. На передовій у людини чітко структурується система пріоритетів. Колись непомітне тут стає чи не найважливішим. Військові захищають саме життя, і від того, наскільки ти цінуєш життя своє та свого побратима, — залежить, зрештою, сама перемога в операції чи в цілому у війні. Мирному повсякденню характерна боротьба за статуси та статки, а на війні вони втрачають будь-яке значення, найважливішою цінністю стає саме життя. Війна очищує суспільство в тому плані, що ми знову, на певному етапі нашого державного розвитку, зосередили увагу на справді важливому. Я щиро пишаюся і вважаю за велику честь для себе особисто належати до їхнього гурту, бути поруч — по-справжньому, скрізь. Для мене стало важливим і змістовним займатися духовною «мікрохірургією»,

повертати людей до людяності в умовах етичних та екзистенційних викликів, характерних для військового середовища. Одне із найважливіших завдань капелана в умовах військової дійсності — допомогти людині залишитися людиною. Для того, щоб військові могли ефективно виконати завдання за призначенням, бути не просто військовослужбовцем, а воїном, справжнім захисником. В українській культурі історично сформувався образ військового як захисника, і цей елемент військової ідентичності — зовсім не очевидність для армій Європи або Сполучених штатів. Для нас воїн — завжди захисник. Відтак, Збройні сили перетворюються на ціннісний інститут і впливають на формування суспільства певної якості. Але позбавлені його — можуть стати загрозою для людини та держави. Тому військовий капелан має маленьку, але важливу функцію в забезпеченні життєдіяльності цілого організму.

З ПІДРОЗДІЛАМИ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ УКРАЇНИ / ФОТО З ФЕЙСБУК-СТОРИНКИ АНДРІЯ ЗЕЛІНСЬКОГО

«ДЛЯ МИРНОГО ПОВСЯКДЕННЯ ХАРАКТЕРНА БОРОТЬБА ЗА СТАТУСИ ТА СТАТКИ, А НА ВІЙНІ ЦІННІСТЬ — ЖИТТЯ»

— Наскільки серйозною є проблема посттравматичних розладів серед тих, хто повертаються з фронту? І як її вирішити? Часто йдеться про відсутність системної допомоги та інтеграції...

— Мені здається, що найбільша кількість постраждалих від посттравматичного синдромного розладу

— серед «першої хвилі» мобілізації і першого етапу АТО. Ми говоримо про клінічні показники. У наступних хвилях уже виробився «адаптивний механізм». Коли ви вперше з зони бойових дій повертаєтесь до Києва, Львова, Одеси, Харкова — це один стан — серйозної стурбованості різницею між виміром війни і мирного повсякдення. Але коли це повторюється, їдете вдруге і втретє, то психіка адаптується до цієї неоднозначності суспільної дійсності. Проте людина, яка побувала на війні, так чи інакше, повертається до мирного життя з іншим світоглядом. Попереднє світобачення зазнає деформації, а відтак — людина потребує реінтерпретації суспільної дійсності, певних цінностей, які можуть їй допомогти не розсіпатися. І, знову ж таки, роль душпастиря — це сформувані «стрижень» в особистості через набір духовних категорій. Обставини можуть змінюватися — сьогодні я на лінії зіткнення, а завтра — на центральному проспекті одного з великих міст України, але є щось, що залишається в мені сталим, формує постійне ставлення до навколишнього світу. Я розумію, чому роблю те, що роблю. Я — вільний від логіки жертви та раба, змушеного діяти в силу певних обставин. Я — господар мого життя. І це важливий елемент свідомості, який, по-перше, дозволяє запобігти розвитку посттравматичного синдрому, а, по-друге, дозволяє уже приборкати наслідки, які тією чи іншою мірою є неминучими.

— Чого навчили вас військові?

— Військові — моє життя впродовж уже 10 років. Найважливіше притаманне їм — це певна щирість, якої бракує у нашому мирному повсякденні. В армії буває по-різному: існують перелякані особистості, які намагаються сховатися за кількістю та розміром зірок, а існують справжні велетні, лицарі духу, які сумлінно виконують свій обов'язок і стають взірцем для інших. На передовій у людини чітко структурується система пріоритетів. Колись непомітно тут стає чи не найважливішим. Військові захищають саме життя, і від того, наскільки ти цінуєш життя своє та свого побратима, — залежить, зрештою, сама перемога в операції чи в цілому у війні. Мирному повсякденню характерна боротьба за статуси та статки, а на війні вони втрачають будь-яке значення, найважливішою цінністю стає саме життя. Війна очищує суспільство в тому плані, що ми знову, на певному етапі нашого державного розвитку, зосередили увагу на справді

важливому. Я щиро пишаюся і вважаю за велику честь для себе особисто належати до їхнього гурту, бути поруч — по-справжньому, скрізь

ВЕЛИКДЕНЬ НА ПЕРЕДОВІЙ, ВОДЯНЕ ПІД МАРІУПОЛЕМ / ФОТО З ФЕЙСБУК-СТОРИНКИ АНДРІЯ ЗЕЛІНСЬКОГО

«ЗСУ ВІДІГРАЮТЬ ВИРІШАЛЬНУ РОЛЬ У ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА»

— В одному зі своїх інтерв'ю ви сказали: «Найбільша проблема — не корупція, а слабка людина». Що малося на увазі?

— Радянська культура і система цінностей зруйнували індивіда, пошкодили людську особистість. Завжди роздувалась ефемерна дійсність якоїсь міфічної сутності держави — як живої, всюдисущої, надлюдської істоти, котра змушувала тебе до постійної самопожертви заради якоїсь завжди вищої абстрактної мети. Конструктивна самопожертва — результат усвідомленої свободи. Коли ж влада позбавляє людину свободи, проте вимагає жертви, перетворюється для індивіда на екзистенційну загрозу. Відтак люди родом із радянської, а іноді й пострадянської культури, все ще зорієнтовані своїм мисленням на те, що існує якийсь «хтось» під назвою «держава», який має за мене все зробити. Немає культури, яка б заохочувала особистісний розвиток, що проявляється у широкому спектрі вільних можливостей: підприємницька діяльність, здатність відчувати себе творцем та автором дійсності. А людина слабка — жертва, для неї навколишній світ — не її рук справа. Цей комплекс сформовано не тільки в радянську епоху, навіть класична українська література — це історія суцільних страждань.

Минуле, звісно, потрібно знати, воно має легітимувати процес розвитку, але не детермінувати його. Наше завдання — не повторювати історію, а конструювати майбутнє, в якому хочемо жити. І тут сьогодні для нас із вами не існує іншого способу, окрім боротьби на двох фронтах — на одному українець зі зброєю в руках захищає наше право на свободу і гідність, на іншому — де ми маємо впродовж короткого часу сформувати в собі українця нової якості, здатного вільно й гідно жити. Нам потрібні зараз якісні освітні та виховні інститути, які сформуєть особистостей, готових до саморозвитку на фізичному, емоційному, інтелектуальному рівні. Нової України «Новою поштою» нам ніхто не пришле, або ми її створимо, або вкотре, як це вже неодноразово траплялося в історії українського народу, втратимо шанс на нашу державу. ЗСУ в цій ситуації відіграють вирішальну роль у трансформації українського суспільства, адже є важливим формаційним та ціннісним інститутом. Після служби в армії люди мають виходити цілісними та ціннісними особистостями, здатними впевнено боротися за свою мету. ЗСУ мають сьогодні потенціал перетворювати вчорашнього «слабкого» українця на впевненого автора й захисника свого майбуття, відповідального за власне життя та за долю своєї країни. Капеланство має свою частку в поверненні військовому його людяного потенціалу, здатного на велике. Радянська армія формувала людей зовсім іншого штабу: інший час, інші потреби, інші методи. Це — не наша історія, це історія нашого минулого. Історія нашого майбуття — це наша сьогоднішня боротьба за нову людину у новій країні! Раніше армія доволі часто деформувала особистість (конструктивні моменти існували також, і заперечувати їх не варто!). Згадайте вислів із радянського військового фольклору: «Ініціатива в армії гідна кари». Слава Богу, що ця фраза не має еквівалентів державною мовою, тому що за своєю суттю вона є цілковито антидержавницькою: руйнує будь-яку надію на розвиток, нищить інститут Збройних сил і державу Україну як таку. Я притягав би до суворої відповідальності кожного, хто дозволить собі озвучити її в присутності представників молодого покоління. Це ж — реальний злочин проти України. Наш народ на таке не заслуговує!

Але ця фраза ще «сидить» у багатьох головах. Тому кажу, що нашим ворогом, більшим навіть, ніж РФ, є старий, слабкий, із «темної печери» далекого радянського минулого тип особистості, який не хоче втрачати позицій. Ідеться не про вік людини, а про спосіб її мислення. Там наш фронт! Наша минуле — це історія постійної боротьби наших дідів-прадідів, щоб майбутнє колись відбулося. Ми, на жаль, сьогодні їх зраджуємо, співаючи оди минулому, замість того, щоб самим стати майбутнім, про яке вони мріяли. Майбутнє — не гасло, а тип суспільних відносин: правових, економічних, політичних. Те, що відрізняє один тип відносин від інших, — визначальні цінності, які стають критеріями прийняття особистих рішень. Ця війна — уже наша з вами перемога: у цій боротьбі може народитися новий, сильний, відповідальний за себе та за свою країну українець. Не може, — враховуючи ціну, яку ми сьогодні платимо, — мусить! Це наш моральний імператив, обов'язок перед світлою пам'яттю полеглих. Коли наш слабкий українець вмикає телевизор або виїжджає за кордон і бачить там історії успіху, йому дуже кортить цим успіхом і матеріальним достатком скористатися: теж хочеться «жити по-людськи». Але до праці над собою готовий не всяк; ініціатива потребує відваги та боротьби. Корупція — це результат того, що слабка людина, яка є наслідком старої культури, не хоче вчитись і працювати над собою, тому просто краде чужий успіх. Дуже хочу, щоб ЗСУ стали тим державним інститутом, який зможе формувати громадян нових цінностей і нової якості — справжніх воїнів, які чітко знатимуть, як досягати своєї мети, як боротися за свою мрію, як бути її захисником. Настав час повернути армії її статус школи життя!

Анастасія РУДЕНКО, «День» (м. Київ)

Дніпровський ЦУМ: як створювали всім відомий універмаг

Будівля центрального універмагу у Дніпрі на проспекті Дмитра Яворницького, 52 давно вже стала символом міста. Біля неї фотографуються, призначаються побачення. Зображення ЦУМу публікують на листівках та магнітах. Ми вирішили дізнатися більше про історію славетної будівлі.

Історія

ЦУМ збудований у стилі ар деко за проектом архітектора Красносельського у 1936—1938 роках. Неодноразово добудовувався та перебудовувався, наразі — один з найбільших торгових центрів міста. Будівництво головного універмагу Наркомату торгівлі у Дніпропетровську почалося у 1936 році. Планувалося відкрити магазин у 1937, проте через непередбачувані складнощі (підняття рівню ґрунтових вод), будівництво затягнулося і перших покупців ЦУМ прийняв лише 26 грудня 1938 року. На момент відкриття магазин складався з 26 відділів, які обслуговували 150 продавців — це був найбільший заклад торгівлі в області, та один з найбільших в Україні. З початком війни магазин припинив роботу. Восени 1941 нацисти обрали ЦУМ місцем для збору євреїв міста — звідси їх згодом повели на розстріл. У 2010 на торговому центрі встановлено меморіальну дошку в пам'ять про 11 тисяч розстріляних євреїв-дніпропетровців. У 1943 ЦУМ пережив масштабну пожежу, наслідки якої були ліквідовані лише у 1948.

У 1971-1973 будівля універмагу пережила ще одну реконструкцію — за рахунок добудови вздовж проспекту Яворницького та вглиб вулиці Центральної площу магазину вдалося збільшити вдвічі, утім унікальне внутрішнє оздоблення було втрачене. У 2002 році зі сторони вулиці Володимира Мономаха до ЦУМу добудували чотириповерхову скляну «Ротонду». Проте приблизно з 2008 року будова не експлуатується. Після відкриття в середині 2000-х неподалік ЦУМу торгових центрів «Grand Plaza», «Europe», «МОСТ Сіті», «Passage» Центральний універмаг втратив своє звання центрального торговельного магазину.

Сучасність

Та все ж ЦУМ продовжує користуватися популярністю у покупців та гостей міста. Тут можна придбати парфуми, сувеніри та подарунки, фототовари, взуття, зброю, електротовари. Є тут, салон оптики, ювелірні прикраси, біжутерія, мобільні телефони, канцтовари, шкіргалантерея.

Увічнили в кіно

ЦУМ навіть «засвітився» в одному з радянських фільмів. «Вийти заміж за капітана» — мелодрама з елементами комедії. У головних ролях знялися Віктор Проскурін і Віра Глаголева. За роль фотокореспондентки у цьому фільмі Віра Глаголева була визнана кращою актрисою 1986 року за версією журналу «Радянський екран» (найпопулярнішого радянського видання в галузі кіно). Крім Дніпра (фонтан біля ЦУМу, універмаг, ресторан «Маяк» і проспект «Правди») зйомки проходили і у Новомосковську.

Підготувала Дарина Сухоніс

Рецензія на історико-філософсько-фантастичний роман-есе у віршах Олеси Омельченко «Дивограй»

Події у романі Олеси Омельченко «Дивограй» розгортаються від палеоліту до 5 000 року. Авторка майстерно вплітає у канву роману події, пов'язані з перебуванням на території Придніпров'я кіммерійців, скіфів, амазонок, сарматів, інших племен. Певна кількість розділів присвячена рідному краю, його яскравій історії. Герої, дійсні історичні особи, змальовані об'ємно, характерно, несуть у собі позитивний потужний енергетичний заряд, надихають читача своїми героїчними діями, як і вигадані персонажі.

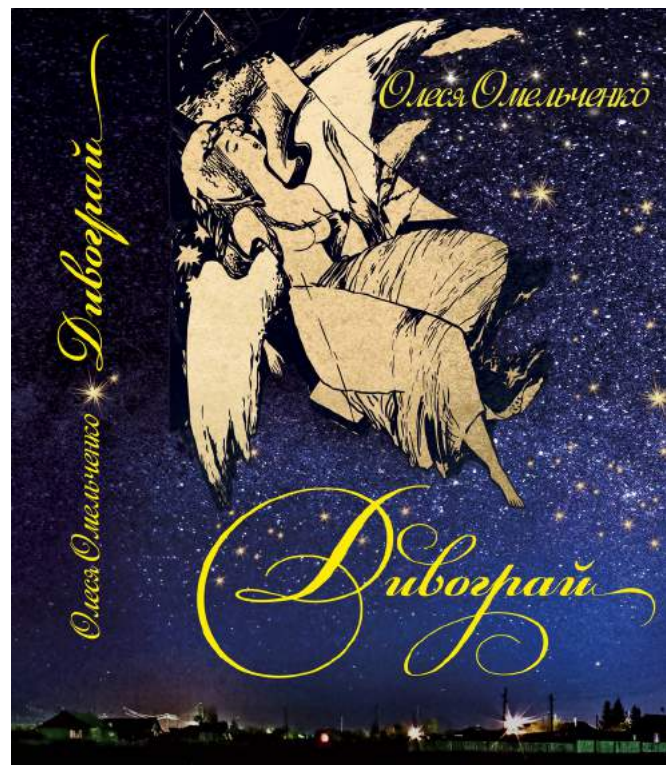
Роман має кілька сюжетних ліній, події яких відбуваються у різні часові проміжки часу, але головна думка об'єднує їх у одне ціле, як веселку. Перед читачем постає барвиста, захоплююча картина героїчного існування Людини, підкреслюється її сила волі і духу, які здатні творити дива у Всекосмічному масштабі.

Роман «Дивограй» - новаторський і за формою, і за змістом.. можна було б зауважити, що в деякій мірі він має елементи твору-есе, адже у конкретних історичних подіях часто діють вигадані персонажі, чи то до конкретних історичних подій додаються елементи, нафантазовані автором. Роман письменниці, наче картина Пікассо, як згусток найпотужнішої енергії, яка діє на свідомість і підсвідомість, пробуджуючи сили духу і роду людського. Цей роман Олеси – наче стрімкісний політ крізь сяючу темряву світла.

При уважному прочитанні твору виникає відчуття, що ти сам стаєш однією із дійових осіб, свідком змальованих подій, які сприймаються (попри всю їхню фантастичність) реалістично і так конкретно, близько біля тебе, наче в самому серці, що зоряне небо Безмежжя над тобою стають зрозумілими, рідними, огортають Землю і тебе теплом, як у рідному краї у батьківській оселі. Вражають: жива промовиста мозаїка картин, які невимушено і природно змінюються, захоплюють.

На перший погляд спостерігається простота викладу, але складність, багатшаровість мови, яка ллється легко, як музика ефіру. Народність мови..

Відчуваєш себе насправді крапелькою Живого Розумного Космосу, який дивиться на тебе, своє Дитя, рідними очима. Стають близькими зорі, сузір'я, галактики і світи, зростає віра у велич духу українського народу, у непереможність Людини з великої літери. Збуваються надії на щастя людської цивілізації, єдність із Всесвітом, який стає раптом і твоєю колискою. Як це вдається автору – відомо тільки їй. У творі домінують непередбачувані, сміливі думки, і хоча – переплетені із точними та вигаданими, історичними, науковими даними, - читач сприймає з легкістю. Роман настільки

природній і у своїй складності простий і дохідливий, а у своїй (на перший погляд) простоті – складний, що це взаємо перетікання, взаємопроникнення настільки непомітне, природне, як материнська любов – її тепло просто відчуваєш, але без неї неймовірно важко.

Читаєш роман – як дихаєш. Він примушує замислитися «Хто я? Для чого?» - над сутністю Життя, Величчю України, непереможністю і незгасністю Любові до України, до себе, до кожного землянина та мудрого мешканця Міжзоряного простору, який стає таким близьким, зрозумілим, рідним, що наче - простягни руку і її потиснуть, поглянь у небеса – і відчуєш любов у відповідь.

Цей твір вчить боротися за власну чисту любов, вічну і прекрасну, цінувати її; вчить відданості роду, народу.

Ця реально-нереальна казка, реалістично-романтична, оживляє в тобі Людину-творця, Людину-господаря, яка відповідає за кожного і за себе, за країну, планету, навіть зоряні світи. Дійсно – сакральний Диво грай, який проміниться барвами живопису і Слова, сяє музикою сфер, наповнений життєдайною чистотою дихання. Найголовніше – дає віру в себе, в свої сили, віру у щастиве майбуття рідного краю, України в цілому, Землі, до Всесвіту. Цей роман – подія у літературному житті України. Він пізнавальний, спонукаю чий до роздумів. Сприймається всеоб'ємлююче, всеохоплююче. Ти – в центрі нього, а події розгортаються над і під, і у твоєму серці.

«Диво грай» для Олесі Омельченко – це світ людини, рідна Україна, дорогоцінна оселя в любові, сама негаснуча любов, Космос – у якому кожен жива клітинка, розумна, любляча, вічна. Диво грай – це кожна людина. Відкрий сам у собі свій диво грай, свій світ любові, наповни любов'ю оточуючий тебе світ (все, що бачиш, чуєш і відчуваєш) і це щастя – просто жити на цій квітучо-нещасній та мужній і мудрій Планеті, яка тебе любить.

Героїтвору – це окрема тема: справжній герої духу, волі, віри, Любові, здатності на самопожертву. Гармонійна єдність часу, паралель часу та світів.

Життя – це Диво грай, світ – це Диво грай, Людина – це Диво грай.

Події роману відбуваються відразу у багатьох площинах: до нашої ери, середньовіччя, 17 століття, сучасність та далеке майбутнє 5000 року, яке відбувається одночасно у трьох Галактиках – М-13, туманності Андромеди, М-31 у сузір'ї Геркулеса та у нашій Галактиці, Чумацький Шлях. Фантастичні дії не лише захоплюють, пізнавальні (адже авторка детально знає та вмilo використовує свої знання із астрономії, фізики, парапсихології), а і застерігають людство від ймовірних глобальних катастроф, яких, на думку письменниці, чужна уникнути через самовдосконалення, гармонійну єдність з природою, любов до оточуючого світу та надбань поколінь. Боротьба із темними силами Космосу напружена: у ній перемагає Добро і Любов земного мужнього екіпажу зорелету «Марія», до якого, в часі розгортання подій, приєднуються астронавти із планет Вісниця (зоря Сіріус), Санктуса (сузір'я Лебідь (зоря Лебідь -61), Дему (туманність Андромеди). Екіпаж не лише розкриває страшну таємницю кланування антисил із чистих матерій, а і знешкоджує цю силу, яка вибирає енергію та життя з населених планет Космосу, бо живиться ними. Любов тріумфує. Різноступенева цивілізація людства об'єднується у єдину космічну спільну державу Славію, центром якої стає планета Мрія зорі Е у сузір'ї Ерідан. Тепер, коли подолано антисили, коли знищена загроза активізації чорних дір побіля Сіріуса та Лебеда-61, ніщо не може похитнути нестримний розвиток людської цивілізації, адже дружба поєднує всіх, бо вони – одного роду-племені, початок якого був на Демі (зоря Едем), Вісниця (зоря Сіріус) авторка натякає про походження земної цивілізації (як і українського народу), із зорі Сіріус, доводячи цю думку подіями роману. (тут імовірність переселень до Атлантиди, а після її катастрофи – до Трипілля). І хоча основна мета польоту астронавтів Землі була спочатку -- віднайти у часі і просторі Любов людства, в тому чисті і головної героїні Марії, космічну половинку, з часом перебігу подій мета польоту значно розширюється, набуває масштабу порятунку цивілізацій людства, розкиданих у Безмежжі.

До того часу, доки не зустрінуться, роз'єднані силами зла Адам і Єва, доти ніхто із закоханих у Всесвіті не зможе бути щасливим, адже перервано єдність із пралюбов'ю Адама і Єви, сотвореними Всевишнім для радості і щастя.

Цікаво, що планети, на яких живуть сакральні герої, читаються навпаки до їхніх імен. Адам живе на планеті Мада зорі Едем у сузір'ї Андромеди, а Єва – на планеті Аве зорі Медев (в Едем) у сузір'ї Геркулеса. Фантастично, чи ні, але назви Галактик у астрономічній науці симетрично співпадають: відповідно туманності М-13 та М-31.

Члени екіпажу, шукаючи місцезнаходження Адама і Єви, дізнаються про справжні витоки життя на Землі (події на планеті Вісниця), звільняють силою енергетики думки та енергетично-інформаційного поля Всесвіту фонтоми цивілізації планети Санктус, яка також тотожна нашій цивілізації, визволяють із надщільних планкеонів Адама і Єву, відбувається зустріч закоханих. І тепер перед Марією, яка у попередніх інкарнаціях була і Ольгою (вперше побувала на Вісниця і дізналася про те, що вісничани – це фактично ми), і Фелестрою, царицею амазонок, і Олесею із 21 століття - постає риторичне запитання: так хто ж її космічна половинка, яку вона шукала у Безмежжі, на яку чекала довгі тисячоліття – Адам, чи ота найзаповітніша любов Сергій, астронавт із зорі Едем, у якому навіть збережено ім'я її першої любові, який, як і вона, свято береже в серці їхню юну, далеку у часі Любов, такої сили, що тисячоліття не могли її затьмарити. ..

Герої подорожують не лише у реальних часах і просторах, а і у паралельних світах, інших часових просторах, потойбіччі, зустрічаються на планеті Богів із давньоукраїнськими Богами, які завжди допомагають українському роду.

Думка роману гранично смілива та глибоко науково обґрунтована, поєднана із фантастичними домислами авторки – ми, українці, основа основ людства на Землі, (взято конкретні наукові дослідження), які дали початок індо-європейській цивілізації, тепер, через тисячі років знайшли своє національне коріння на інших Галактиках, у цивілізаціях яких зберігалися навіть традиції українського народу, недарма ж і назва Всесвітньої людської цивілізації – Славія, що має суто українське коріння.

Отже, у романі утверджується думка – ми не самотні у Космосі, ми – єдене ціле, Славія, ми одного роду-племені. Космос ближчає, стає рідним. Читаючи роман, приходиш до відчуття радості від відкриття себе у світах, єдності із Всесвітом, Всевишнім, вищими світлими силами Природи. Читач знайде у романі і захоплюючі події середньовіччя – розквіт та знищення сонцепоклонницької (язичницької) віри давніх українців, прийметься співчуттям та

любов'ю до героїв того часу – Ольги, Григорія, Миколи, Наталки, Тараса Шевченка, князя Святослава та інших історичних персонажів.

Стиль письменниці доволі різноманітний. Мова – різнобарвна – спостерігається переплетіння різних стилів мовлення. Роман насичений також і гумористичними сценами.

Життя у романі сприймається суцільним нескінченним потоком, який не може перерватися смертю – все переплітається, неначе у вінку,-- минуле, сучасне і майбутнє. І у кожній сюжетній лінії – біль за недбалство людини, змушену обставинами і часом часто жити жорстокістю заради тріумфу Добра.

Легенди та повір'я, традиції та вірування(давньоукраїнське та християнське православ'я), яскраві події та історичні особистості, вигадані персонажі – наче живуть одним реальним життям. Все гармонійно поєднано, як є і мусить бути у Природі, у задумі Господнім. Сюжетні лінії чергуються. Письменниця чітко дотримується хронології історичних подій, глибоко та віртуально поетично змальовує космічні об'єкти – зорі, Галактики, туманності, планети Сонячної Системи.

Висновок роману несе у собі високе моральне навантаження: лише коли сам маєш чисті помисли, сильний духом, свято бережеш та вдосконалюєш віру у Господа, Творця, коли стаєш Людиною з великої літери у Всесвітньому масштабі, перед тобою відкривається радісно-захоплюючий Дивограй життя, єднання з іншими цивілізаціями. Ми не одні у Космосі! Нас багато! Та довіру потрібно заслужити бездоганністю чистоти душі і серця, берегти це почуття відповідальності за себе, за власну цивілізацію та за іншу.

Авторка вірить у душевно красиві цивілізації Всесвіту, вірить у можливий єдиний корінь

походження саме людської цивілізації, і не заперечує інші форми розумного життя.

Мова твору насичена багатими художніми тропами, афоризмами. Відповідає кожній змальованій епосі. Слід відзначити майстерність та невимушеність, віртуозність поетичного слова Олесі Омельченко. Переконана, цей твір – визначна подія у нескінченному потоці розвитку української літератури.

Безперечно, її роман у віршах – новаторський, сміливий, має не лише пізнавальне значення, а і виховне, несе у собі потужний енергетичний заряд віри, прагнення до досконалості, вселяє надію, що Людина ніколи не буде переможена темними силами, якщо матиме у серці Бога і Любов. За цієї умови ніколи не може бути ніякого апокаліпсису. Він наступає в окремих душах вмиранням власних цінностей.. недопустимо Людині падати упроваля бездуховності! Будь Людиною, прагни нею бути у найвищому розумінні гомо-сапієнс, і твоє серцебиття сятиме, не погасне ні при жодних катаклізмах, спричинених ослабленням ментального поля Землі нашими ж негативними емоціями, діями, думками.

Роман Олесі Омельченко «Диво грай» - це невичерпний Диво грай вічного Життя та непогасної Любові. І ми, Люди, відповідаємо за цю Господню казку.

Ми – частинка у цілім. За нас теж хвилюється Космос. Не згасьби, не впади і Людину в собі не знеслав! ...ВнескінченностілітБожаіскраЛюбовіукожнім Береже цю Безмеж, цей Господній життя Дивограй!

*А. М. Поповський, доктор філологічних наук,
професор Дніпропетровського державного
університету
внутрішніх справ.*

Уривок з роману "Дивограй"

Сіріус – 35

Ми опустились на мінливу твердь,
То золоту, то срібну де-не-де.
Високий замок, мов сталевий ніж.
Таким хоч небо на шматочки ріж.
Ми підійшли до сяючих дверей.
І раптом...пісня!
Наче сам Орфей
З'явився тут, на голій цій землі.
Цей спів про щось нагадує мені...
Ти усміхнувся, наче розумів.
- Наш рідний код, моєї зірки спів.
...І двері розчинилися. І я
Від подиву аж скрикнула:
- Земля!
Переді мною сяяла, в красі.
Барвисті квіти, трави у росі.
Птахи веселі, радісна ріка.

- О, де я?
- Вдома.
Скрикнула:
- Хіба?
Нема Миколи, селища. Та все –
Премиле, рідне...І на серці щем
Високе сонце в небі проплива.
Та ні ж – сонця!
Дивися – сонця два!
Здавило серце:
- Можу знати я..?
Як зветься сонце?
- Сіріус-зоря.

Сіріус. Кривий танець. – 36

Була весна. Цвіло усе довкола.
Я йшла по іншій зоряній траві

І я ішла, здавалося, - удома.
 Птахи земні співали угорі.
 Хмарки пливли неквапно, та ледьвітер
 Куйовдив крони лісу звіддала.
 І скільки бачу – нескінченність квітів:
 Щасливо ними сяяли поля,
 Росинки різнобарвно миготіли,
 У них сонця вершили хоровод.
 І тільки вежі тихі стрімкотілі
 У мареві лякали із висот.
 - О, де я, принце?
 - Ти в гостях у мене.
 А втім, признаюсь:
 Вдома, Ольго, ти.
 ...Від здивування можна і померти!
 Такого бідній Ользі напести!
 Але – ні страху, тільки здивування.
 Земне вбрання у принца – ну й козак!
 Така червоно-чорним – вишиванка,
 Як у трипільських пращурних казках!
 Штани широкі, бриль (чи із соломи?).
 Сміється хлопець:
 - Вір, а хоч не вір!
 Але, моя кохана, - ти удома!
 ...Себе вщипнула, мацнула за бриль.
 Усе як є, неначебто, впорядку.
 І раптом – Ой! – Над лісом летимо.
 Позаду квіти. Здалеку, мов згадка,
 Якесь містечко, чи, скоріш – село.
 Немов птахи, на землю опустились.
 Споруди білі, схоже – кам'яні.
 Сіяла церква банями ясними,
 І сонця два у небі золотім...
 Ураз почула пісню недалечко.
 Знайоме щось до щему, аж болить!
 І сміх, і гамір. Ойкнуло сердечко!
 Он хоровод веселий, наче мить.
 Підходим ближче. Ліс. Галява. Квіти.
 Дівчата й хлопці, прямо, як у нас.
 Палає хмиз, вигицують он діти.
 - Це свято?
 - Сонцебог купальський наш!
 Пошвидше! Поспішаймо! Кривий танець!
 Тарасе, Петре, всім низький уклін!
 Сміються хлопці:
 - Ой, Миколо, знаєм,
 Кого на свято сонячне привів!
 Відчула Ольга тільки руху стрімкість.
 І рідна пісня тепло обняла.
 Щоб не сонця, то прийняла б за дійсність!
 Так де ж я справді, людоньки, була?!
 А пісня хороводилася юно.
 У колі руки сплетені так в'юнно.
 - Весняне рівнодення завжди ми
 Святкуємо гуртом, - вів далі принц.
 ...І я летіла в танці, в пісні, в часі,
 В кінечній нескінченності відразу.
 ...А кривого танцю
 Та й не виведеш кінця!
 А кривого танцю
 Та й не виведеш кінця!

Ані кінця, ані ладу,
 Не пізнаєш, котра ззаду.
 Треба його та й виводити,
 Кінець йому та й знаходити.
 Ой віночку, мій віночку,
 Та й зелений барвіночку,
 Що я тебе сплела
 Та й учора із вечора
 Повісила на кілочку,
 На шовковім на шнурочку.
 А моя мати знала
 Та й миленькому віддала.
 Ой, якби ж я була знала,
 То я б його заховала.
 А кривого танцю
 Та й не виведеш кінця.
 А кривого танцю
 Та й не виведеш кінця.
 ...І я летіла
 В танці, в пісні, в часі,
 На двох планетах
 Різно й одночасно.
 - Заграй, чарівнику, нам на сопілці!
 ...Бере сопілку. Грає. Боже – як!
 Не чула кращу музику, подібну.
 І раптом...Хороводу вже нема.
 - О Боже! Чари! – хреститься дівчина.
 На те у неї є своя причина.
 І вже перед очима не село,
 А місто вгору руки підняло.
 І принц в комбінезоні усміхнувся:
 - З минулого ми щойно повернулись.
 - Була неначе вдома...Ці пісні
 Про рідний край нагадують мені.
 Але ж...
 - Так, Ольго, ця планета – інша.
 Це – Вісниця, для мене найрідніша.
 - А ти? Хто ти?
 Не вчулось в хороводі...
 - Миколою батьки зовуть від роду.
 О, не дивуйся! Ще дивніше жде.
 Ти незабаром відповідь знайдеш.
 Ти ж хочеш знать, чому така подібність,
 І хто є я, і ти? Яка це дійсність?
 ...Кивнула Ольга. І тривога вмить
 Забила подих.
 - Господи, прости!

Біографічна довідка

Я, Омельченко Олександра (Олеся) Олексіївна народилася 19 січня 1952 року в селі Військовому Солонянського району Дніпропетровської області. Маю дві вищі освіти. Писати почала з 4 класу, друкуватися – з 10 класу. Пройшла тернистий шлях в часи так званого «застою», тому моя перша книга замість запланованого 1975 р., вийшла у 1984 р.

Працювала кореспондентом газети, викладачем у механіко-металургійному технікумі м. Дніпропетровська. Зараз – вчитель середньої загальноосвітньої школи у рідному селі Військовому. Плідно працюю з літературно обдарованими дітьми, які перемагали і у Міжнародних республіканських конкурсах. Цього року за моїм поданням мою вихованку Катерину Глуценко (єдину за всю історію Солонянського району) прийняли у Національну спілку обдарованих дітей області.

Член НСЖУ, НСПУ, член Правління Дніпропетровської обласної письменницької організації, лауреат премії ім. Івана Сокульського.

Також я – член Асоціації українських германістів інституту ім. Гете при гірничій академії, керівник літстудії «Віконечко», «Прес-центру» та «Євроклубу» школи, голова методичного об'єднання вчителів гуманітарного циклу, член творчої групи вчителів іноземної мови району, позаштатний кореспондент газети «Вперед». Роблю сценарії свят для Солонянського центру дитячої та юнацької творчості, для райво.

Автор 6 книг: «Зачарований обрій» (поезії), «Присвячую себе...» (поезії, поеми), книги віршів та пісень для дітей «Скажи на мене: зірочка», «Полум'я Любові» (віршувана драма-феєрія), «Адам і Єва» (фантастична драма у віршах та драматична поема), «Вселюбов» (вірші, поеми, уривок із роману у віршах «Дивограй»). Автор численних публікацій у періодиці, у колективних збірниках, антологіях. На музику харківського композитора Миколи Ведмедері написано кілька десятків пісень, в тому числі і для дітей, а також оперу для дітей «Зайчик і Козлик». Брала участь у радіо-теле-передачах. Про мене створено 51-им каналом обласного телебачення фільм «Один день з...». Стаття про мою творчість увійшла до «Енциклопедії сучасних видатних діячів України». Брала участь, як делегат, у 4 та 6 з'їздах письменників України.

Готові до видання 8 нових рукописів віршів, поем; драматичні віршовані твори: «Голубоокий Ангел», «Вир», «Лабіринт», «Епохи закривавлене обличчя», «Прірва», «Пітьма і попіл», історико-філософсько-фантастичний роман у віршах «Дивограй», казки та вірші для дітей, «Історія Солонянщини», історія Військової СЗОШ «Легендарна школа». Але впродовж десятиліть не можу знайти спонсорів для видання книг. У безнадії, у правді і в неправді, але, все ж, надіюся на те, що мої книги колись побачать світ. «Дивлюсь, дивуюсь, квітну і живу..», як я писала в одному з віршів. Зараз працюю над новою віршованою драмою та фантастичним романом «Зоряний інтеграл».

Книгу для дітей не можу видати впродовж десятиліть. Остання книга вийшла у 2006 р. у «Дніпрокнизі». Спонсорів знайти не можу.

28 жовтня 2013 року у будинку НСПУ у Києві відбувся мій творчий літературний вечір, на якому високо було оцінено мою творчість (інформація є в Інтернеті).

Про мої твори було написано багато літературознавчих досліджень. Творчість вивчається у ДНУ, середніх навчальних закладах Дніпропетровської області. Деякі поезії та поеми увійшли до «Хрестоматій для 10 – 11 класів» з української літератури, уривки з поезій подаються у підручниках української мови для старших класів. Уривки з моїх творів подавалися у збірниках для диктантів для 9 класу. По моїй творчості розроблено та видано провідними вчителями кілька уроків у програмі «Література рідного краю» як у Дніпропетровській, так і у інших областях України. Друкувалася у Росії, США, Ізраїлі.

Літературна творчість та вчительська робота ідуть пліч-о-пліч усе моє життя. Захоплююся живописом. Написано мною до 4500 віршів, 50 поем, 60 оповідань та етюдів, 60 гуморесок, безліч казок, драматичних творів, віршів для дітей; 6 драматичних творів для дорослого читача, багато байок, фейлетонів, мініатюр, кілька романів, статті-роздуми, нариси, дослідження по історії рідного краю. Пробую свої сили у перекладах з німецької, російської, польської мов.

Працюю зараз над другою частиною казки у прозі для дітей «Вовк Недригайло» та новими поетичними книгами, закінчую роботу над книгою оповідань, гуморесок, працюю над прозовим романом, пишу нову драму у віршах. Маю багато творчих планів.

Пишу для людей і про людей, про їхню велич і красу вселенську, про рідний край, його сучасне, минуле і майбутнє. У фантастичних творах прагну заглянути в майбуття, яким уявляю вільним від несправедливості, принижень, безчестя, бездуховності, сповненим саява й розуму, всепроникного світла людської душі.

Наш дивний прекрасний світ щомиті глибоко хвилює, болить у моїм небайдужім серці, дивує і надихає мене на творчість.

Інформація про мене є на сайтах: Олеся Омельченко, «Літературне Придніпров'я», (поезія, драматургія), «Інститут Україніки» та http://www.geocities.com/katz_us_il/omel/

Бажаю Вам всього найсвітлішого, найпрекраснішого у житті, вагомих успіхів у Творчості, Добра, Здоров'я, Любові!

Мої мобільні телефони: 098 21 935 97; 093 906 26 89; 0999 804 963.

Поетичним рядком

Микола Іванович Петренко народився 1950 року в с. Березова Лука на Полтавщині в родині вчителів. Закінчив Полтавський сільськогосподарський інститут. Служив у Заполяр'ї. Працював інженером у рідному колгоспі, викладачем Дніпропетровського державного аграрного університету. Друкувався в газетах «Зоря», «Днепр вечерний», «Сільські вісті». Автор збірок «Єднаймося, сестри і браття», «З глибин душі».

*Як жаль, що кожному із нас
Життя дається тільки раз.
Тому спішіть щодня, щомиті
Добро творити в цьому світі.*

У ЄДНАННІ - СИЛА!

*Долю ми гірку пізнали,
Нелегку, сувору:
І кріпацтво, і навали,
Й жах голодомору.
І фашисти, й комуністи
Нищили свободу,
Забирали атеїсти
Віру у народу.
Україно, рідна нене,*

*Як це символічно!
Незалежна, суверенна
Буде жити вічно!
Зникнуть геть ворожі тіні,
Розцвіте держава.
Слава, слава Україні!
Всім героям - слава!*

ГЕРОЯМ - СЛАВА!

Ми – тут. Живі. А їх, на жаль, немає.
Синів. Батьків. Чоловіків. Братів.
Журба глибока серце-душу крає
Нещастям сиріт і сльозами вдів.
Від «беркута», від снайперської кулі
Славетна Сотня покидала нас.
Стікали кров'ю ранені й безчулі
У той буремний, переломний час.
Вони вмирили не за гроші й славу –
За незалежність, волю, честь свою.
За сина, дочку, матір... За державу,
За нас з тобою гинули в бою.
Небесна Сотня. Та кривава битва.
Свічки скорботи плачуть знов і знов.
Всім – пам'ять світла! За усіх – молитва.
Героям – слава! Шана і любов.

ПІРОТЕХНІЧНЕ ЗНУЩАННЯ

Я ввімкнув телевізора нині
 І на жоднім каналі, ніде
 Не відчув, що у нас в Україні
 На Донбасі війна іде.
 Феєрверками бахає місто,
 І на вітер летять тисячі.
 На ці кошти смачніше поїсти б
 І зігрітися краще б вночі
 Тим, хто мерзне на Сході в окопах.
 Та про це мало думає хто...
 Молодик-здоровило хлопа.
 Він чомусь не іде в АТО.
 Цілу ніч під вікном стріляє,
 Мов знущається над бійцем,
 Що у госпіталі помирає...
 Зупиніть, можновладці, це!
 Всім скаліченим, рідним вбитих
 Кожен вибух, як рані - сіль.
 Скільки треба ще терпіти
 Стресів шал і моральний біль?!

НЕ УСІ РОЗУМІЮТЬ НАС!

Я пішов на Донбас в АТО.
 Без якоїсь про те реклами.
 Захищати ж бо буде хто
 Мирне небо моєї мами?!
 Повернувся з війни без ніг,
 Навантажив матусі плечі...
 Хочу я відчувати сніг,
 Як скрипить він в зимовий вечір.
 А мій друг-побратим - сліпий.
 Мін осколки попали в очі.
 Я радію, що він живий.
 Тільки в нього - суцільні ночі.
 Серце плаче, душа щемить,
 Коли друг відкрива віконце,
 Щоб побачити, хоч на мить,
 Лиш промінчик один від сонця...
 Захищати не йдуть Донбас
 Тих вельмож, що при владі, діти.
 Ні, не всі розуміють нас!
 А повинні б вже розуміти!

«НІ» - ВІЙНІ!

І знову те, чого не треба.
 Душа злетіла знов до неба

Зі Світлодарської дуги.
 Вже патріоту молодому
 Не повернутися додому -
 На рідні ниви й береги...
 Дружина. Мама. Батько. Діти.
 Його чекали. Щоб радіти
 Життю. А він лежить в труні...
 За смертю - смерть... Найкращі люди!
 Допоки ж це жахіття буде?!
 Дай, Боже, миру. «Ні» - війні!

СКІЛЬКИ БУДЕМО
ЩЕ СТРІЛЯТИ?!

Крики. Стогін. Жахи щомиті.
 Цей - без ока... А там - нога...
 Тяжко ранені. Сотні вбитих.
 Іловайськ. Світлодар-дуга.
 Гинуть «сепари» і «укропи».
 А вони ж то - чийсь сини!
 Де Америка? Де Європа?
 Що, не можете зупинити?
 Плачуть діти. Ридає мати.
 Бійня косить вже третій рік...
 Скільки будемо ще стріляти,
 Смерті множити і калік?!

Рецепти **української** кухні

Торт Чорний ліс

Інгредієнти:
куряче яйце - 2 шт.;
рослинна олія - 50 мл;
борошно пшеничне - 140 г;
вишня - 240 г;
цукрова пудра - 70 г;
молоко - 160 мл;
цукор - 200 г;
какао-порошок - 50 г;
харчова сіль - 1/4 ч. л.;
вершки 35% жирності - 400 мл;
шоколадне посипання - 70 г.

Процес приготування торта.

Беремо зручну ємність для збивання, в ній цукор і збиваємо яйця до білої піни. Потім додаємо до них рослинне масло і молоко, але поки перемішувати їх не варто.

Тепер візьміть іншу ємність і в ній змішайте какао, борошно і розпушувач. Після цього потроху додайте суміш в ємність з молоком і яечнею. Посоліть отриману масу.

Візьмемо звичайний кухонний віночок і ретельно перемішати масу до однорідного стану. Уважно слідкуйте, щоб не було грудочок. Після того, як ви приготували тісто для бісквіта, візьміть форму для випічки, рясно змастіть її маслом і застелити пергаментом. Заливайте в неї тісто і ставте в духовку, попередньо розігріту до 170 градусів. Випікати потрібно близько 50 хвилин.

Після того, як бісквіт готовий, дістаньте його з духовки і дайте повністю охолонути.

Горбок, який з'явиться після випікання, потрібно буде акуратно зрізати. Після цього бісквіт розрізаємо на 3 горизонтальні частини.

Вишні для начинки цього торта зазвичай використовують консервовані або замочені у спеціальному сиропі. Якщо у вас немає можливості придбати їх у магазині, то ви можете взяти свіжі або заморожені вишні, додати дві - три ложки цукру, трохи води і поставити на середній вогонь, доводячи до кипіння. Коли сироп википить - вишні готові.

Тепер беремо самий верхній корж, укладаємо на тарілку або піднос і покриваємо його верхню частину вишнями. Можете порізати або залишити цілими, це не грає особливої ролі.

Збийте з цукром вершки і кладіть їх поверх шару з вишнями. Після цього повторіть попередній крок ще два рази і простежте, щоб останній корж укладався дном догори.

Рештою вершками обмазуємо весь торт і прикрашаємо його шоколадною стружкою, після чого даємо йому час просочитися.

Державне агентство
лісових ресурсів України

<http://dklg.kmu.gov.ua>

Акція
**Майбутнє
лєсу
у твоїх
руках!**

Візьми участь в акції – посади своє дерево!

● ШВИДКО

● ЗРУЧНО

● ПРЯМО
В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

● ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ

В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:

В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by imaginestudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсилка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

